

THE FAITH magazine

Revistă de
cultură și
spiritualitate
editată de
Mitropolia
Ortodoxă
Română
a celor două
Americi

January - March 2025 | Volume 74 | No 1

EVENIMENT

† DANIEL, PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

**Patriarhia Română – 100 de ani de
slujire a vieții Bisericii și a unității
poporului român**

ARHIDIACON ADRIAN SORIN MIHALACHE

**Anatomia lumii sensibile și foamea
existențială de sens dumnezeiesci**

**O sărbătoare de har și
bucurie la Catedrala
Mitropolitană Sfinții
Împărați Constantin și
Elena din Chicago**

contents

† NICOLAE

PASTORALĂ LA PRAZNICUL
ÎNVIERII DOMNULUI 2025 | 3

† DANIEL, PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

Patriarhia Română – 100 de ani de
slujire a vieții Bisericii și a unității
poporului român | 5

PR. ȘTEFAN DRĂGOI

O sărbătoare de har și bucurie la
Catedrala Mitropolitană Sfinții
Împărați Constantin și Elena din
Chicago | 8

PR. PETRU NEAGA

Hram și punerea pietrei de temelie
pentru noua biserică a Catedralei Buna
Vestire, Olmsted Township, OH | 10

PR. ION GHERMAN

Cel între sfinți Părintele nostru Sofian | 13

ARHIDIAC. DR. ADRIAN SORIN MIHALACHE

Anatomia lumii sensibile și
foamea existențială de sens | 17

TRAIAN A. PÎRVU PHD, DIP THEOLOGY

Genealogy, Knowledge, and
Communion | 22

ST. NEKTARIOS OF AEGINA

On Confession | 24

NEWS

Working session of the Holy
Synod of the Romanian Orthodox
Church | 27

Holy Synod elects Assistant Bishop
Benedict of Bistrița as new head of
Sălaj Diocese | 29

Arhimandritul Nectarie Clinci a
fost ales Episcop vicar al
Arhiepiscopiei Chișinăului | 30

IULIANA GHEORGHE

Tabăra duhovnicească AROLA | 31

PR. VALENTIN ILIEȘ

„Crucea, Chivotul slavei lui
Dumnezeu și chemarea la curaj.”
Reflecții teologice și mărturii de
credință în tabăra spirituală de la
San Antonio | 32

PR. ȘTEFAN DRĂGOI

Celebrarea Duminicii Ortodoxiei în
Chicago | 36

JUAN XAVIER

Biserica Ortodoxă Română „Sfântul
Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș” din
Quito obține Personalitate Juridică | 37

Pastoral and Missionary Activities
of the Romanian Orthodox
Church "St. Siluan Athonite" in
Concepción, Chile | 38

† IOAN CASIAN

Pastoral Letter at the Feast of the
Lord's Resurrection 2025 | 40

EDITORIAL BOARD

His Eminence Metropolitan Nicolae
His Grace Bishop Ioan Casian
V. Rev. Fr. Vasile Mureșan
V. Rev. Fr. Daniel Ene

The Faith Magazine is published quarterly by the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas. Opinions published in this magazine do not necessarily reflect the position of the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas unless so stated.

Annual Subscription:
USA, \$10.00
CANADA, \$15.00
INTERNATIONAL, \$25.00

Postmaster send address changes
to Credința – The Faith,
5410 North Newland Avenue,
Chicago IL, 60656-2026, USA

PASTORALĂ LA PRAZNICUL ÎNVIERII DOMNULUI 2025

† NICOLAE

din mila lui Dumnezeu
Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a
Statelor Unite ale Americii și
Mitropolit al Mitropoliei Ortodoxe Române a celor
două Americi

*Iubitului cler și dreptmăritorilor creștini din sfânta
noastră Arhiepiscopie, pace și nădejde neclintită de la
Hristos Domnul cel Înviat, iar de la noi arhierească
binecuvântare.*

“

*„Prăznuim omorârea morții, sfărâmarea
iadului și începătura altei vieți,
a celei veșnice și săltând lăudăm pe
Pricinuitorul, Cel unul binecuvântat,
Dumnezeul părinților noștri și preaslăvit”
(Canonul Învierii, Cântarea a 7-a).*

Mulțumim Domnului că ne-a învrednicit să rostim din nou aceste cuvinte ce ne vestesc fiecăruia Învierea lui Hristos, minunea ce a schimbat soarta omului și a lumii, minune ce se cuvine mărturisită căci este vestirea *biruinței vieții asupra morții*, a sfârșitului domniei întinericului și începutul Împărăției luminii lui Hristos cel Înviat.

Această minune este vestită de îngerul Domnului femeilor mironosițe care veniseră să ungă trupul Învățătorului lor așezat în mormânt, în mare grabă, vineri după amiază, înainte de începerea Paștilor evreilor: *Știu că pe Iisus cel răstignit îl căutați. Nu este aici; căci S-a sculat precum a zis; veniți de vedeți locul unde a zăcut. Și degrabă mergând, spuneți ucenicilor Lui că S-a sculat din morți și iată va merge înaintea voastră în Galileea; acolo îl veți vedea.*¹ Lucru neuzit și cu totul de neînțeles ca un om mort așezat în

mormânt să se ridice/*scoale din morți*, adică să învie. Îngerul le trimite pe femeile mironosițe să vestească minunea Apostolilor. Așa devin aceste femei, ucenice devotate ale lui Hristos, primele vestitoare/mărturisitoare ale Învierii Domnului.

Cântarea a 7-a din Canonul Învierii ne vorbește despre această vestire enumerând **bunătățile care ne-au fost dăruite împreună cu Învierea Domnului**. Prima este *omorârea morții* și se referă la noi, creștinii, care mărturisim *biruința vieții asupra morții* nu numai ca pe un eveniment istoric, petrecut acum 2000 de ani, ci ca cei care, prin botez, suntem izbăviți din moarte. Sf. Nicodim Aghioritul ne vorbește despre această realitate: „de vreme ce noi am trăit întru Hristos cel înviat, moartea a fost omorâtă, adică a rămas inertă și nelucrătoare și nu mai lucrează în oameni lucrarea ei

pastorală

ucigătoare și purtătoare de moarte. Prin urmare, noi trebuie să ignorăm moartea și, călcând peste tirania ei, să rostim acea cântare de biruință împreună cu profetul Osea: *moarte unde îți este boldul*² și împreună cu apostolul Pavel: *moartea a fost înghițită de biruință*³.⁴ Acesta este motivul pentru care noi **prăznuim** *omorârea morții*, trăim realitatea spirituală a eliberării noastre de puterile ei prin Învierea lui Hristos.

Cântarea a 7-a continuă enumerarea: *prăznuim... sfărâmarea iadului*. În Sâmbăta Mare, Hristos s-a pogorât cu sufletul plin de dumnezeire la iad, după cum mărturisim la fiecare Sf. Liturghie: „în mormânt cu trupul, **în iad cu sufletul**, în rai cu tâlharul și pe scaun împreună cu Tatăl și cu Duhul, ai fost Hristoase, toate umplându-le, Cel ce ești necuprins.” Pogorârea dumnezeirii la iad a însemnat *sfărâmarea*, distrugerea iadului care ținea închise sufletele dreptilor întemnițate acolo după păcatul lui Adam. Icoana *Învierii Domnului* arată tocmai această realitate a eliberării sufletelor ținute în iad, începând cu protopărinții Adam și Eva smulși de mâinile eliberatoare ale lui Hristos-Dumnezeu. Sf. Nicodim comentează: „de aceea noi care credem în Hristos și păzim poruncile Lui, după moarte nu ne vom duce în iad, ca dreptii din vechime, ci sufletele noastre se vor duce în locașurile cerești și luminoase, desfătându-se de o desfătare în parte, fiindcă așteaptă să primească și fericirea desăvârșită odată cu învierea din morți. Să zicem iarăși împreună cu Osea: *din stăpânirea locuinței morților îi voi izbăvi*⁵, iar apoi să strigăm cu cei trei tineri: *el ne-a scos din iad și din mâna morții ne-a mântuit pe noi*⁶.”⁷

Apoi Cântarea continuă: *prăznuim... și începătura altei vieți, a celei veșnice*. *Omorârea morții și sfărâmarea iadului* sunt prilejuri să ne reluăm drumul spre desăvârșire, spre *asemănarea* cu Dumnezeu, scopul creării lui Adam. Învierea Domnului este astfel începutul unei *alte vieți, a celei*

veșnice, este re-crearea omului și re-oferirea șansei veșniciei. Sf. Nicodim spune: „sărbătorim astăzi și începutul unei alte vieți, adică al celei veșnice, care **rămâne și nu se sfârșește niciodată**, ceea ce e un dar preainalt și o binefacere mai mare decât celelalte două... Fiindcă ne dăruiește o asemenea fericire și o viață plină de toate bunătățile, făcând apoi ca această viață să fie fără de sfârșit și veșnică, atunci ea este cu adevărat darul darurilor, bunătatea bunătăților și binefacerea binefacerilor. Astfel, Domnul a zis privitor la aceasta: *Eu am venit ca viață să aibă și din belșug să aibă*.⁸ Ce înseamnă acest *din belșug*? Înseamnă veșnicia acelei vieți pline de toată bunătatea.”⁹

Cântarea a 7-a se încheie cu ceea ce este cuvenit să împlinească orice creștin care a primit aceste daruri: să-l *laudăm pe Pricinuatorul, Cel unul binecuvântat, Dumnezeuul părinților noștri și preaslăvit*. În mulțumirea noastră pentru daruri se cuvine să includem o laudă pe care o aducem lui Dumnezeu: El este *Creatorul*, El este *Proniatorul*, Cel care i-a ocrotit și i-a călăuzit pe părinții noștri, El este *Mântuitorul* care desăvârșește lucrarea începută în prima zi a Facerii.

Preacucernici Părinți, Iubiți Credincioși,

Vestindu-ne în aceste zile Învierea Domnului, se cuvine să ne aplecăm cu înțelegere asupra acestor *bunătăți* pe care ni le descoperă *Cântarea* din dimineața Învierii. Să trăim ca cei care suntem eliberați de moarte și de legăturile iadului, ca cei care trăim deja, prin Botez, o *altă viață, cea veșnică*. Lumea noastră continuă să fie tulburată de violență și de războaie, de neînțelegeri între popoare. În această lume, creștinul trebuie **să nu fie ca lumea**, tulburat, ci aducător de pace și înțelegere, căci *el trăiește, deja, în Biserică, veșnicia*. Căci *lumea trece și pofta ei, dar cel ce face voia lui Dumnezeu rămâne în veac*.¹⁰

În acest an al Centenarului Patriarhiei Române se cuvine să fim mulțumitori Domnului Celui Înviat pentru toate binefacerile revărsate asupra *poporului român cel binecredincios de pretutindeni*, asupra Bisericii Ortodoxe Române, să fim recunoscători înaintașilor noștri care au împlinit acest proiect al Neamului și al Bisericii. Și, împreună cu toți fiii Bisericii noastre, români sau deveniți fii ai Mitropoliei noastre prin înfiere spirituală, **să împărtășim**, cu față senină și inimă plină de bucurie, **nădejdea învierii noastre cu Hristos!**

Vă îmbrățișez în Hristos Domnul Cel Înviat și vă doresc sănătate și Sărbători fericite!

Adevărat a înviat!

Al vostru frate întru rugăciune către
Dumnezeu,
† Mitropolitul NICOLAE

Chicago, Praznicul Învierii Domnului, 2025

Notes

¹ Matei 28, 5-7.

² Osea 13, 14.

³ 1 Cor. 15, 54.

⁴ Sfântul Nicodim Aghioritul, *Eortodromion sau tâlcuire la Canoanele Sărbătorilor împărătești*, Editura Sfântul Nectarie, 2024, vol. 2, p. 197.

⁵ Osea 13, 14.

⁶ Sfântul Nicodim Aghioritul, op. cit., p. 198.

⁷ Cântarea celor 3 tineri, 65.

⁸ Ioan 10, 10.

⁹ Sfântul Nicodim Aghioritul, op. cit., p. 198.

¹⁰ 1 Ioan 2, 17.

Patriarhia Română – 100 de ani de slujire a vieții Bisericii și a unității poporului român

Anul 2025, declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române *Anul omagial al Centenarului Patriarhiei Române și Anul comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al XX-lea*, reprezintă un moment unic în istoria Bisericii Ortodoxe Române.

Această aniversare nu este doar o celebrare a trecutului, ci și o chemare la recunoștință față de înaintașii noștri și reflecție asupra rolului Bisericii noastre în viața poporului român. Patriarhia Română a fost, de-a lungul celor 100 de ani de existență, o făclie nestinsă

a credinței și a unității naționale, iar duhovnicii și mărturisitorii ortodocși români din secolul al XX-lea au fost adevărați apărători ai credinței ortodoxe în fața încercărilor și prigoanelor.

Împlinirea unui secol de la înființarea Patriarhiei Române este o ocazie de a ne adânci în cunoașterea istoriei Bisericii noastre, care a fost strâns legată de destinul poporului român și de aspirațiile lui de unitate și libertate. În același timp, este un moment de comemorare a celor care, prin jertfa lor, au apărut și mărturisit credința ortodoxă, chiar și în cele mai grele timpuri.

eveniment

Înființarea Patriarhiei Române a fost o realizare bisericească națională, confirmată de Patriarhia Ecumenică

După patru decenii de la recunoașterea Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române, în anul 1885, Patriarhia Română a luat naștere la 4 februarie 1925, într-un context istoric marcat de Marea Unire din anul 1918, care a adunat într-un singur Stat unitar toate provinciile istorice românești. Unitatea națională realizată prin Marea Unire din 1918 cerea, în mod firesc, o reorganizare a Bisericii Ortodoxe Române, pentru a reflecta noua realitate politică și teritorială a României Mari.

Unirea nu era doar o necesitate administrativă, ci și o expresie a unității spirituale care exista între credincioșii din toate provinciile românești. „În vederea întăririi unificării noastre bisericești, dar și pentru creșterea prestigiului Bisericii Ortodoxe Române în toată lumea creștină, s-a pus și problema ridicării ei la demnitatea de patriarhie”[1].

În 4 februarie 1925, la propunerea mitropolitului Pimen Georgescu al Moldovei (1909-1934), Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât înființarea Patriarhiei, propunere votată în unanimitate. În aceeași ședință, episcopul Vartolomeu Stănescu al Râmnicului-Noului Severin (1921-1938) a dat citire *Actului de Înființare a Patriarhatului românesc* și hotărârea a fost comunicată guvernului spre legiferare. După adoptarea proiectului de lege de către corpurile legislative (12 și 17 febr. 1925), legea a fost promulgată de către regele Ferdinand I la 23 februarie 1925, fiind publicată în *Monitorul Oficial* din 25 februarie 1925.

Patriarhia Ecumenică, reprezentată de patriarhul Vasile al III-lea (1925-1929), a considerat „binevenită și îndreptățită [...] ridicarea Bisericii surori din România la vrednicia patriarhală”[2] și a transmis tomosul pentru recunoașterea Patriarhiei la 30 iulie 1925. Investirea și întronizarea primului patriarh, Miron Cristea, la 1 noiembrie 1925, a consfințit înființarea Patriarhiei Române.

Rolul Patriarhiei Române în lumea ortodoxă

Înființarea Patriarhiei Române a fost recunoscută pe plan internațional, mai ales prin Tomosul Patriarhiei Ecumenice de la Constantinopol. Recunoașterea oficială a Patriarhiei Române de către celelalte Biserici Ortodoxe autocefale a întărit prestigiul Bisericii Ortodoxe Române și a contribuit la consolidarea rolului său în simfonia Ortodoxiei mondiale.

Patriarhia Română nu a fost doar o instituție administrativă, ci și un simbol al unității naționale, spirituale și culturale. Prin eforturile sale, Biserica Ortodoxă Română a sprijinit Ortodoxia balcanică și orientală, contribuind la salvarea multor așezăminte bisericești și la păstrarea credinței ortodoxe în vremuri dificile.

Duhovnicii și mărturisitorii ortodocși români din secolul al XX-lea

Cu prilejul Centenarului Patriarhiei Române, Sfântul Sinod a hotărât *proclamarea oficială a unor sfinți duhovnici și mărturisitori ortodocși români din timpul regimului comunist*. Acești sfinți au fost canonizați pentru modul lor de a-și păstra credința și demnitatea creștină în fața opresiunii. Biserica îi cinstește pentru că au rezistat cu demnitate persecuțiilor și au mărturisit adevărul lui Hristos, chiar și în condiții de tortură și moarte, oferind astfel exemplu viu de trăire creștină autentică.

Canonizarea lor este un act de recunoaștere a sfințirii vieții și jertfei lor, care transcend orice context politic, subliniind faptul că adevărata mărturisire creștină nu susține ideologii lumești trecătoare, ci valorile eterne ale credinței și iubirii de Dumnezeu.

Chiar dacă unii dintre noii sfinți mărturisitori ai Bisericii Ortodoxe Române au avut, la un moment dat, anumite simpatii politice sau au fost influențați de contextul istoric și social în care au trăit, canonizarea lor nu este legată de aceste aspecte, deoarece, prin pocăință profundă și sfințirea propriei vieți, acești mărturisitori s-au dezis de acele simpatii și au

lucrat neconținut pentru creșterea spirituală a semenilor lor și pentru binele Bisericii.

În acest fel, ei au devenit exemple vii de pocăință, de răbdare, de jertfă și de iubire pentru Hristos, arătând că adevărata credință transcende orice ideologie politică și se manifestă prin iubirea smerită și milostivă a aproapelui și prin trăirea vieții sfinte în Hristos. Sfinții au înțeles că desăvârșirea constă nu în lipsa de păcat, ci, mai ales, în strădania constantă de a rămâne uniți cu Dumnezeu Cel sfânt, prin pocăință, rugăciune și iubire darnică sau milostivă (cf. *Evrei 12, 14*).

Dascăli ai credinței și rugători în cer

Duhovnicii și mărturisitorii români din secolul al XX-lea, canonizați de Biserică, sunt înțelepți dascăli ai credinței ortodoxe și ai vieții creștine. Prin viața lor, ei ne învață că nicio putere lumească trecătoare nu poate învinge credința adevărată. Fiind mari rugători, pașnici și răbdători, ei au păstorit pe credincioși pe calea mântuirii și au ajutat astfel Biserica Ortodoxă Română să desfășoare o activitate pastorală și duhovnicească permanentă în viața poporului român.

Moștenirea lor spirituală ne inspiră astăzi să păstrăm credința ortodoxă și să apărăm virtuțile și valorile vieții creștine în fața provocărilor actuale. Acești sfinți mărturisitori sunt icoane vii ale Bisericii noastre, care ne învață că iubirea jertfelnică pentru Hristos este cea mai înaltă chemare a fiecărui creștin.

Centenarul Patriarhiei Române este, în același timp, un moment de mare bucurie și de recunoștință pentru toți românii ortodocși. Acest secol de existență și de activitate bogată a Patriarhiei Române a fost

marcat de multe binecuvântări, dar și de unele încercări dificile, pe care Biserica Ortodoxă Română, cu ajutorul lui Dumnezeu, le-a depășit cu răbdare, înțelepciune și speranță.

Privind înapoi la acești 100 de ani, vedem atât o istorie bogată, cât și o moștenire spirituală frumoasă lăsată de înaintașii noștri – fie că vorbim de patriarhii care au păstorit Biserica în mod înțelept sau de ierarhii, preoții, diaconii, monahii și credincioșii mireni rugători și mărturisitori, care au apărut și transmis credința ortodoxă în vremuri grele, unind în sufletul lor suferința Crucii cu speranța Învierii, lacrimile pocăinței cu bucuria întâlnirii cu Hristos Cel înviat.

Acum, la sărbătoarea Centenarului, Patriarhia Română mulțumește Preasfintei Treimi, Maicii Domnului și tuturor sfinților pentru ajutorul primit spre a păstra credința apostolică, unitatea spirituală a românilor și fraternitatea panortodoxă. De asemenea, exprimăm respectul și recunoștința noastră tuturor celor care au contribuit la înființarea, organizarea și lucrarea Patriarhiei Române ca instituție slujitoare a credinței ortodoxe și a unității poporului român. Să ne fie acest centenar un prilej de întărire în credință și de aducere-aminte a celor care, prin iubirea lor jertfelnică, ne-au lăsat o mărturisire și o moștenire sfântă spre slava Preasfintei Treimi, binele poporului român și bucuria Ortodoxiei întregi!

†Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Note:

[1] Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. III, București, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1982, p. 392.

[2] „Tomosul Sfintei Patriarhii Ecumenice, nr. 1579”, în: Arhim. T. Simedrea, *Patriarhia Românească. Acte și documente*, București, Tipografia Cărților Bisericești, 1926, p. 133.

O sărbătoare de har și bucurie la Catedrala Mitropolitană Sfinții Împărați Constantin și Elena din Chicago

PR. ȘTEFAN DRĂGOI

eveniment

Cu sufletele pline de emoție și recunoștință, credincioșii ortodocși români din Chicago s-au adunat în zilele de 8 și 9 martie 2025 la Catedrala Mitropolitană *Sfinții Împărați Constantin și Elena* pentru a trăi momente de înălțare sufletească. A fost o sărbătoare a credinței, a tradiției și a comuniunii, în care cerul și pământul s-au unit în rugăciune, iar inimile celor prezenți au fost cuprinse de o bucurie sfântă.

Sărbătoarea a început în seara zilei de 8 martie, cu slujba Vecerniei, oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nicolae, înconjurat de un sobor de preoți. Cuvântul de învă-

țătură a fost rostit de PC. Pr. Ștefan Drăgoi, secretarul eparhial al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a SUA, care a subliniat semnificația sfintelor icoane și rolul lor esențial în viața Bisericii și a fiecărui credincios.

A doua zi, după slujba Utreniei, credincioșii au avut bucuria de a primi un sobor de ierarhi, în frunte cu Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nicolae, alături de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nathanael, al Mitropoliei Ortodoxe Grecești de Chicago, Înaltpreasfințitul Părinte Daniel, Arhiepiscop de Chicago și Midwest pentru OCA, Preasfințitul Părinte Ioan Casian, Episcopul Ortodox Român al

Canadei, Preasfințitul Părinte Timothy of Hexamilion, Episcop Vicar al Mitropoliei Grecești de Chicago și Preasfințitul Părinte Serafim de Kostajnica, Episcopul Vicar al Mitropoliei Sârbești pentru Midwestern America. Alături de înalții ierarhi au slujit Pr. Vicar Daniel Ene, Pr. Ștefan Drăgoi, Secretar Eparhial, Pr. Exarh Ieremia Berbec, Pr. Protopop Călin Bărbolovici, Pr. Protopop Iulian Anitei, Pr. Protopop Teodor Gîrlonța, slujitorii catedralei Pr. Vasile Mureșan, Pr. Nicolae Cărbune și Diaconul Bogdan Manea. Înainte de Sfânta Liturghie, a avut loc **slujba de sfințire a picturii Catedralei**, un moment înălțător care a umplut inimile tuturor de bucurie și recunoștință. Prin ungerea cu Sfântul și Marele Mir și prin stropirea cu apă sfințită, picturile au devenit ferestre spre cer și mijloace ale coborârii harului dumnezeiesc în inimile celor ce se roagă cu credință.

Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie a fost oficiată cu solemnitate, iar cuvântul de învățătură a fost rostit de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nathanael. După Sfânta Liturghie, s-a săvârșit o slujbă de Te Deum, marcând recunoștința pentru toate binecuvântările revărsate de Dumnezeu asupra poporului român, mai ales în acest an aniversar, când se împlinesc **100 de ani de la ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rang de Patriarhie**.

După momentul liturgic, clerul și credincioșii s-au îndreptat către sala socială a Catedralei, unde doamnele din comunitate au pregătit un prânz de post. Atmosfera a fost înfrumusețată de copiii școlii duminicale, care au interpretat cântări duhovnicești și au purtat cu evlavie sfintele icoane. În cadrul evenimentului, doamna Maria Papas, trezorerul unui important județ al statului Illinois, a oferit o distincție de apreciere Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Nicolae, în numele guvernatorului statului Illinois, pentru întreaga

ga sa activitate. De asemenea, **Pr. Vicar Daniel Ene a susținut o prezentare despre ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rang de Patriarhie**.

În încheiere, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nicolae a acordat distincții celor care au ajutat la realizarea picturii Catedralei. Într-un moment de profundă emoție, ierarhul a subliniat că, atunci când o biserică este împodobită cu sfinte icoane, aceasta devine o punte între pământ și cer, un loc în care credincioșii se unesc cu sfinții și îngerii în lauda lui Dumnezeu. „Așa cum psalmistul spune: „În Biserica slavei Tale stând, în cer a sta ni se pare!, și noi astăzi simțim că am urcat o treaptă spre Împărăția lui Dumnezeu. Însă, mai departe, suntem chetos, credința puternică și conștiința aparte-nenței la un neam cu o tradiție bogată și o spiritualitate profundă.”

Aceste momente de har și comuniune au încununat o sărbătoare de neuitat pentru credincioșii români din Chicago, întărindu-i în credință și în dorința de a păstra vie moștenirea spirituală a neamului nostru.

eveniment

Hram și punerea pietrei de temelie pentru noua biserică a Catedralei Buna Vestire, Olmsted Township, OH

PR. PETRU NEAGA

Astăzi este începutul mântuirii noastre și arătarea Tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu, Fiu al Fecioarei se face și Gavril harul îl binevestește. Pentru aceasta și noi, împreună cu Dânsul, Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te cea plină de har, Domnul este cu tine.

Mare bucurie cuprinde sufletului oricărui om închinător lui Dumnezeu la auzul acestor cuvinte, dar mai cu seamă sufletele credincioșilor unei parohii care slujesc într-o biserică cu hramul Bunei Vestiri. Mesajul troparului de mai sus le reamintește că așa a început mântuirea noastră, că Fiul Lui Dumnezeu, fiu al Fecioarei (al omului) se face om pentru ca și noi să devenim din fii ai omului, fii ai Lui Dumnezeu, iar pentru aceasta se cuvine să strigăm și noi Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, *“Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine.”*

Domnul a fost cu noi și în acest an 2025 și ne-a adus mari binecuvântări, unele mai speciale față de ceilalți ani pentru că anul acesta comunitatea noastră a făcut un pas mare spre mântuire, acela de a zidi un nou locaș, o nouă catedrală, o nouă ușă spre Împărăția Lui Dumnezeu. Acest eveniment a ținut mai multe zile căci încă de sâmbătă seara, 22 martie 2025, Înaltpreasfințitul Mitropolit Nicolae ne-a făcut bucuria de a fi în mijlocul nostru pentru 4 zile.

Am început zilele noastre de sărbătoare

cu Vecernia arhierească, urmată de un cuvânt de învățătură despre sfinții mărturisitori din temnițele comuniste, respectiv despre **Sf. Preot Mărturisitor Ilarion Felea**. A urmat cina împreună de Consiliul parohial unde s-a discutat despre proiectul de zidire al noii catedrale, despre pașii făcuți deja și despre alte idei care ar putea fi implementate în viitor.

Duminică dimineața, 23 martie 2025, s-a săvârșit Liturghia Arhierească urmată de un cuvânt de învățătură al Înaltpreasfințitului Părinte Nicolae despre semnificația Duminicii a 3-a din Marele Post:

„Sf. Apostol Pavel îi îndeamnă pe creștinii din cetatea Filipi ca gândul lui Hristos să fie și în ei. Le spune că El, Dumnezeu fiind în chip, **nu a socotit răpire a fi El întocmai ca Dumnezeu, ci s-a deșertat pe Sine** (Filipeni 2, 7). În Sf. Liturghie pe care am săvârșit-o astăzi, Sf. Vasile reia aceste cuvinte foarte frumos: *“când a venit plinirea vremii ne-ai grăit prin Însuși Fiul Tău prin care și veacurile Le-ai făcut; Care, fiind strălucirea Slavei Tale și chipul ipostasului Tău și purtând toate cu*

Cuvântul puterii Sale, **nu răpire a socotit a fi asemenea Ție, lui Dumnezeu Tatăl, ci, Dumnezeu mai înainte de veci fiind, pe pământ s-a arătat și cu oamenii a viețuit; și din Sf. Fecioară Întrupându-se, s-a deșertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-se pe Sine asemenea la înfățișare cu trupul smereniei noastre, ca să ne facă pe noi asemenea chipului slavei Sale**". Ce frumos și explicativ ne îndeamnă Sf. Vasile cel Mare să-l urmăm lui Hristos care, Dumnezeu fiind, nu a socotit răpire să țină la statura Sa, ci s-a deșertat pe Sine și a luat chipul nostru și a viețuit împreună cu noi, dar nu ca să rămână doar cu noi, ci ca să ne ofere șansa ca noi să ajungem la chipul slavei Sale. **Dumnezeu Însuși s-a smerit, s-a deșertat, ca noi să putem ajunge să redobândim chipul slavei lui Dumnezeu așa cum am fost creați.**

Dacă Dumnezeu Însuși s-a deșertat pe Sine și a luat chipul nostru, nici noi nu putem să ne redobândim strălucirea chipului decât dacă-l urmăm Lui: **"Cel ce voiește să vină după Mine, să se lepede de sine". Hristos nu spune altceva decât să facem ceea ce El a făcut, să ne lepădăm de ceea ce credem că suntem noi și să-L lăsăm pe Dumnezeu să**

vină în viața noastră, în lumea noastră."

În seara luni de dinaintea praznicului, s-a săvârșit Vecernia arhierescă cu Litie după care Înaltpreasfințitul Părinte Nicolae a ținut un alt cuvânt tot despre sfinții mărturisitori din temnițele comuniste, respectiv despre **Sf. Preot Mărturisitor Liviu Galaction Munteanu.**

Ziua praznicului Bunei Vestiri a început cu primirea ierarhului urmată de Liturghia arhierescă alături de Preacucernicii Părinți: Pr. Vicar Daniel Ene, preot paroh a Parohiei Sf. Treime din Rochester, NY, Pr. Ion Gherman, fost preot paroh al Parohiei noastre, Pr. Andrew Lentz, preot paroh al bisericii grecești Sf. Dimitrie din Rocky River, OH și Pr. Arhimandrit Nectarie Tesanovic, preot slujitor al bisericii sârbești Sf. Gheorghe din Lorain, OH. Înaltpreasfințitul Părinte Nicolae a ținut un cuvânt de învățătură legat de mesajul praznicului Bunei Vestiri, apoi am organizat procesiunea până la locul unde urma să fie pusă piatra de temelie pentru noul lăcaș de cult.

Slujba de sfințire și punerea pietrei a fost un moment de mare bucurie simțită de toți credincioșii, o bucurie care i-a făcut pe mai mulți să spună, "Părinte, ne simțim ca la Paști,

la fel ca la Sărbătoarea Învierii". Cu siguranță, Bunul Dumnezeu a revărsat har din belșug pentru noi ca să ne fim încredințați că El este cu noi, că însăși praznicului Bunei Vestiri ne asigură să avem credință de coborârea Lui printre cei Cel iubesc și doresc să-i zidească locaș pe pământ. La această slujbă specială a fost prezent și Părintele Protopop Călin Barbolovici, preot paroh al Parohiei Sf. Treime din Troy, MI.

Nu putem descrie bucuria fiecăruia dintre noi cei care am văzut împlinit un proiect de mult așteptat în parohia noastră. Dăm slavă lui Dumnezeu pentru că a rânduit acest eveniment cu ocazia hramului bisericii noastre. Îi mulțumim Înaltpreasfințitului Părinte Nicolae pentru dragostea și curajul care ni-l însuflă de a merge înainte într-un astfel de proiect chiar dacă în această perioadă în care trăim credința este tot mai slabă și lipsa de curaj tot mai mare pe zi ce trece.

Ne bucurăm ca însemnăm acest eveniment al începerii lucrărilor unei noi biserici în anul 2025, anul în care Biserica Ortodoxă Română sărbătorește 100 de ani de la ridicarea la rang de Patriarhie. Ne rugăm ca toți acești 100 de ani și cei care vor mai fi până la sfârșitul veacurilor să fie spre slava lui Dumnezeu și mântuirea poporului Român.

Aducem mulțumiri Preacucernicilor Părinți prezenți rugăciunea și împreună slujire. La sfârșitul slujbei de punerea pietrei a avut loc o agapă frățească, pentru care mulțumesc din suflet membrilor familiei noastre Buna Vestire pentru toată jertfa și credința lor care aduc armonie în lucrarea de mântuire a noastră a tuturor.

Să ne ajute Bunul Dumnezeu în toate și să binecuvânteze în continuare toate planurile noastre făcute cu dragoste și spre slava Lui Dumnezeu. Amin.

Cel între sfinți Părintele nostru Sofian

PR. ION GHERMAN

Suntem siguri că cititorul nostru se gândește că este vorba de părintele **Sofian Boghiu**, ani mulți stareț al mănăstirii bucu-reștene Antim, cel supranumit "*Duhovnicul Bucureștiului*". M-a mânat gândul de a scrie spre amintire ceva inedit despre părintele nostru al multora, Sofian, al cărui suflet acum se odihnește în Raiul ceresc, loc pe care l-a dorit și câștigat prin o lucrare duhovnicească stăruitoare dealungul celor aproape 90 de ani de viață pământească. În lumina unei astfel de vieți duhovnicești și bazat pe mărturiile multor fii duhovnicești sau ostenitori ai Altarului, în zilele acestea Sfântul Sinod al Patriarhiei Ortodoxe Române lucrează la trecerea amintirii sale, "*din temniță în sinaxar și calendar*", deci la canonizarea sa ca un nou sfânt român, "*Cuviosul Sofian de la Antim*".

În cele ce urmează încerc să las posterității câteva lucruri necunoscute până acum în biografia sa, legate de viața mea cu părintele Sofian și prezența sa în familia noastră în țară și în America.

Încerc întâi, atât cât pot, nu cu gând de mândrie personală dar în mod sigur cu mare bucurie în suflet, să înscriu mărturisiri despre pătrunderea în viața mea și a familiei mele prin întâlnirea cu sfinția sa într-un moment deschizător de misiune preoțească pentru mine. Pentru aceasta mă întorc cu gândul în anul 1972 când mi-a fost binecuvântată viața cu două momente cruciale. Cel dintâi, căsătoria cu Dorina Tudor, fiică a preotului Demian și Psa Lucreția Tudor, pe 19 august

1972. La nici o lună de zile după ce ne-a cununat religios, Episcopul Teoctist a hotărât hirotonia mea în treapta de diacon, pe 16 septembrie 1972, în și pe seama Paraclisului Centrului Eparhial din Arad, deci al doilea moment de seamă pentru mine în anul 1972.

Dar data hirotoniei a fost împletită cu niște taine adânci care m-au marcat până astăzi legat de subiectul acestui articol, părintele Sofian. La acea dată, 16 septembrie 1972, episcopul Teoctist celebra 10 ani de episcopat în fruntea Episcopiei Aradului cu participarea mai multor ierarhi, prieteni, autorități bisericesti și civile. Dar a ținut să fie prezenți și ceva apropiați ai săi colegi de pe băncile școlilor teologice printre care Sofian Boghiu – stareț la mănăstirea Antim-București și Ilarion Marin – stareț la Sinaia. În sâmbăta de 16 septembrie 1972, când a slujit Sf Liturghie aniversară și deci a hotărât și hirotonisirea mea ca diacon, din soborul slujitor a făcut parte și părintele Sofian și părintele Ilarion (Mitropolia Banatului nr. 10-12 1972, pg 661u).

Reflectând asupra momentului hirotonirii mele aş putea grai cu Psalmistul "*cît de minunate sunt lucrurile tale Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut*". Reținem data de 16 septembrie când am fost hirotonit Diacon. Legat de această dată am rămas profund mișcat să aflu că lucrându-se la actul canonizării Arhimandritului Sofian, Sfântul Sinod a hotărât prăznuirea sa anuală în calendar pe 16 septembrie. M-a copleșit această descoperire! Poate sunt prea

eveniment

îndrăzneț dar mi-am zis, să fie doar o coincidență? Fie și așa! dar întind mâinele în rugăciune grăind cu o cât de mică smerenie, fie-mi Cuviosul Sofian ocrotitor, mie și alor mei, că mai sunt alte momente din viața noastră legate de dânsul.

În cele ce urmează vor apărea episoade din viața Arhim. Sofian Boghiu pe continentul American, cu precădere în orașul Cleveland, cu toate că el va fi vizitat și așezămintele monahale și cele două Dioceze românești din acest colț de lume. Din cele mai puțin știute părintele a trecut Oceanul în America de Nord nu neapărat pentru dorința de relaxare sau plăceri obișnuite de vacanță ci din motive de sănătate. El suferea de două neputințe trupești: cataractă și prostată. Amândouă necesitau intervenții chirurgicale și, de bună seamă, apropiații lui din țară, medicii, i-au sugerat tratarea, dacă-i posibil, în America. Ambele operații necesitau lucrări reușite pentru slujirile lui zilnice la sfântul Altar dar și pentru lucrările artistice, părintele fiind binecunoscut pictor bisericesc. Deci cele două neputințe trebuiau tămăduite pentru slujirea lui Dumnezeu, ceasuri îndelungate în biserică, o vedere limpede pentru lucrările iconografice, și putere pentru a putea urca schelele la pictarea locașurilor de cult.

Din datele mele părintele a venit în America în luna noiembrie 1988 și a stat până după februarie 1989. A mai venit apoi în 1992 și 1994-95. În acești ani erau aici doi apropiați părintelui Sofian, foști colegi și prieteni: părintele Arhim. Felix Dubneac, și el artist plastic cu precădere pentru arta religioasă, absolvent ca și Sofian al Institutului de Arte Frumoase-Belle Arte din București, și părintele Arhim. Roman Braga, fost membru al grupului spiritual *Rugul Aprins* inițiat la Mănăstirea Antim de poetul Sandu Tudor, viitorul monah Agaton de la Antim și Daniil de la Rarău.

Toți trei erau apropiați nu numai din zilele

frumoase sau chiar glorioase ale tinereții lor, ci și în zilele întunecate care au îngrozit Țara noastră fiind împreună pătimitori în închisorile comuniste, la Aiud și alte penitenciare. Printre capetele de acuzare la judecată a fost și părtășia acestor trei cercului spiritual, *Rugul Aprins*.

Ca o paranteză aș vrea să se știe că la propunerea părintelui Roman Braga mănăstirea românească de maici, Adormirea Maicii Domnului din Rive Jackson Michigan, unde dânsul a fost duhovnic și sora lui, maica Bene-dicta, stareță, s-a hotărât și se tipărește până astăzi Jurnalul Creștin Ortodox cu titlul: *Rugul Aprins*. Ce putea fi mai mult decât perpetuarea numelui cercului spiritual de la Antim al Rugului Aprins prin publicarea unui Jurnal care să aducă aminte de acea mare mișcare duhovnicească. Trebuie știut că acest jurnal, prin purtarea de grijă a stareței de acum, Maica Gabriela, tipărește articole de profundă simțire duhovnicească așa cum a

fost menirea acelui minunat cerc spiritual.

Fiind în o așa de strânsă și îndelungată prietenie părintele Roman Braga, aflând de starea sănătății părintelui Sofian, a aranjat venirea lui în SUA. Pentru cele două diagnostice de care suferea, părintele Roman a mijlocit, prin preotul din Cleveland, Richard Grabovschi-paroh la biserica Sf. Maria, și a fost încredințat pentru tratament la doi frați medici cu numele Coșeriu, unul Urolog și celălalt Oftalmolog.

Intervine acum ca parte din viața mea și a familiei mele cea de a doua întâlnire fericită cu sfinția sa, prima deci fiind slujirea părintelui la hirotonia mea întru diacon din 1972. În Cleveland urma să fie tratat medical dar trebuia să fie cazat undeva. Deci părintele Roman a apelat la mine, preot la Catedrala Bunavestire, și împreună cu preoteasa Dorina și fiicele noastre Luminița și Simona-atunci eleve la Liceu, am acceptat cu bucurie găzduirea părintelui Sofian. A ocupat camera Simonei pentru care, în repetate scrisori, îi mulțumea pentru bunăvoința ei. Recunoștința, după cum știu și alții, era parte din marea sensibilitate a personalității sale!

Cred că nu îngreunez articolul cu prea multe detalii, cer răbdare cititorului, pentru că în conjunctura șederii părintelui în casa noastră au fost anumite episoade care merită să fie cunoscute. Ele pot ajuta pe toți cei ce trec prin suferințe de care a avut parte părintele fiind ca un leac pentru acceptarea durerilor de tot felul ce se pot abate peste noi dar și lucruri de o înaltă încărcătură duhovnicească ce pot fi de folos.

Părintele, urmare a operațiilor la ochi și prostată, nu a fost lipsit de încercări dureroase și chiar descurajante, postoperatorii. S-a întâmplat ca imediat după operația de prostată, în procesul de recuperare să intervină un neprevăzut, dar, după cum am constatat eu, a fost o gravă neatenție a personalului medical. Era pe la 11 noaptea când m-a sunat părintele din spital oftând la telefon, "*părinte*

Ioan mor, am mari dureri abdominale!" Ducându-mă la spital l-am aflat într-adevăr în o mare criză, cu abdomenul enorm de mărit și gemând de dureri. Asistenta lui medicală, pe care am chemat-o, încerca să-mi explice că este normal dar are tuburi de evacuare a lichidului și v-a fi "OK". Am fost inspirat de Dumnezeu să mă uit la punga de colectare a lichidului și era goală. Arătând-o asistentei aceasta a încercat să miște tuburile de evacuare și, minune, camera a devenit o baltă de urină și cheaguri de sânge. Pe loc a și avut loc liniștirea părintelui! Revenindu-și în fire îmi spune: "*Mă uitam la ceas și vedeam cât de greu trec secundele și cu trecerea lor sporeau și durerile... Imi spuneam, suferă Sofiene pentru păcatele tale*". Eu o dădeam pe neglijența personalului medical dar... părintele a cerut scuze acestora pentru mizeria ce s-a făcut în cameră.

Ducându-l pe părintele la vizitele post operatorii îmi amintesc de Dr. Coșeriu-oftalmologul, și personalul lui medical, care aveau o mare plăcere să-l întâlnească și să vorbească cu dânsul. Cine nu a fost confortabil în preajma sa!

Ca să ies din sfera de suferință care l-a copleșit pe părintele Sofian, pe vremea șederii lui la noi mai aștern alte câteva momente deosebite. Astfel, în una din zile l-am invitat să meargă cu noi la niște cumpărături, cred că era prăvălia de alimente "Finest" (acum Giant Eagle). La vremea aceea sigur că în România, prăvăliile de acest fel nu aveau dimensiunea/grandomania celor din America. L-am urmărit atitudinea părintelui, intrând în magazin. Îmbrăcat în reverenda lui, ținuta lui obișnuită, pășea liniștit, cu capul puțin aplecat către partea inimii, fără să exgereze în darea atenției bogățiilor afișate în acele magazine. În mărginitele și nevrednicele mele puteri de a analiza starea lui sufletească, mi-am dat totuși seama că părintele nu că nu a dat atenție bogatelor rafturi dar și-a păstrat echilibrul sufletesc îmbinând priveliștea din jurul lui cu rugăciunea permanentă.

Dar tot acolo a vut loc o întâmplare care poate fi judecată în diferite feluri! La un moment dat am rămas surprinși să se apropie de noi un bărbat, cam între două vârste, manifestând o atenție deosebită față de părintele Sofian. A venit cu o curiozitate clar afișată, extrem de impresionat și s-a oprit în fața noastră. Îl analiza din cap până în picioare pe părintele Sofian. Dialogând cu el îmi spune, în engleză bineînțele: *"N-am văzut în viața mea atâta armonie în persoana unui om. Uite, perfecțiunea capului a bărbii și a părului, albe, capul rotund, în armonie cu un corp drep și mișcări perfect coordonate"*. Eu îi traduceam părintelui impresiile acelui necunoscut, el fiind adânc surprins de acea întâmplare. Am reflectat asupra acestui moment și mă întrebam dacă nu a răzbătut din ființa părintelui Sofian ceva supraomnesc, ceva mai mult decât armonia corporală care a impresionat pe acel necunoscut care era un om normal. Acum sunt și mai mult convins că a fost așezarea duhovnicească, armonia spirituală divino-umană care răzbătea din ființa părintelui, o lucrare mare care iată a fost descoperită de un total necunoscut al părintelui.

S-a mai întâmplat o lucrare duhovnicească în casa noastră în timpul șederii părintelui la noi. Un grup de maici, trei la număr, de la mănăstirea "Transfiguration/Schimbarea la Față", din Ellwood City Pennsylvania, fondată de Maica Alexandra, fosta principesă Ileana a României, au dorit să-l întâlnească și să dobândească de la dânsul cuvinte de folos și sfaturi duhovnicești. Și am aranjat o zi de întâlnire cu părintele la noi acasă. Au fost maica stareță Christophora, maica Magdalena și maica Galina. Nu mai rețin subiectele duhovnicești discutate dar știu că până astăzi maica Christophora, în discuțiile noastre, menționează acea minunată și folositoare întâlnire cu părintele Sofian.

Mă gândesc că nu ar fi în zadar să împărtășesc și câteva lucruri rezultate ca un câștig, pentru mine și de ce nu și pentru altcineva,

din dialogurile mele duhovnicești cu părintele în timpul șederii la noi. Descosându-l asupra practicii *Rugăciunii inimii*, printre altele, mi-a explicat coborârea din minte în inimă a rostirilor și chiar aplecarea capului către inimă. Îmi spunea să localizez partea sensibilă a dialogului cu Dumnezeu *"la două degete deasupra inimii"*. Spunându-mi acest lucru nu m-a mai mirat faptul că părintele, de obicei, pășea încet cu capul puțin aplecat înspre piept. Am toată certitudinea că el avea rugăciunea neîncetată!

Am abordat cu părintele și taina Spovedaniei, și am învățat cât de înțelept încuraja el penitentul să-și deschidă sufletul cu curaj ca să se tămăduiască, părintele stăruia mereu a *"nu judeca pe nimeni"*. Îmi amintesc de o discuție avută despre starea morală, mai ales în tinerețe, de niște porniri cu care mă confruntam și atunci în viață, destăinuiți despre aventurile tinereții. Iată-l pe părintele spunându-mi că *se vorbește că sf. Apostol Pavel a fost acuzat de păcatul curviei. Deci, curaj, spovedește-te, Apostolul Pavel, cu multe păcate ale sale, a ajuns un om plăcut lui Dumnezeu*. Sunt convins că experiențe de natura aceasta au trăit mulți dintre cei care se spovedeau la el găsindu-le exemple pentru curajul spovedirii păcatelor.

În mod sigur aș fi putut să profit mai mult duhovnicește de prezența sa în casa noastră! Dar...

Petrecerea la noi a părintelui Sofian a fost și spre folosul credincioșilor parohiei Buna-vestire. În toată vremea, când sănătatea i-a permis, părintele slujea cu mine în sfântul Altar și le predica ascultătorilor și erau povețe ziditoare de suflet pe care credincioșii le primeau cu multă bucurie.

Ar mai fi de lăsat spre plăcută amintire pentru casa noastră două daruri sfinte primite de la părintele Sofian, drept mulțumire din partea sa pentru că l-am găzduit și i-am purtat de grijă. Ne binecuvintează casa și viața două Sfinte Icoane pictate de sfinția sa. O Icoană a Maicii Domnului cu pruncul, și alta

reprezentându-l pe Moise cu Tablele celor 10 porunci. Le admiră mulți cărora le vorbesc despre aceste odoare sfinte, iar noi ne bucurăm de harul Domnului ce izvorăște din ele. Avem toată nădejdea că prin ele, ca printr-o fereastră, din când în când părintele Sofian, astăzi cel între sfinți, ne va binecuvânta din înaltul cerului și ne va ocroti cu rugăciunile sale.

Un amănunt care simt că trebuie să-l înghesui în această scriere a mea ar fi dorința de a avea în în biserica noastră o părticică din moaștele sale întrucât, așa cum am mai spus, a slujit la Altarul Catedralei noastre, Bunavestire.

Aș conclud că cel puțin trei lucruri marchează legătura mea și a familiei cu părintele Sofian:

-Slujirea lui în soborul clericilor la hirotonisirea mea ca diacon la data de 16 septembrie, dată în care este și pomenirea *Cuviosul Sofian de la Antim* în calendarul nostru creștin ortodox.

-Binecuvântarea casei noastre prin șederea la noi, iată, a unui om sfânt.

-Darurile sfinte, cele două icoane, care ne vor proteja rugându-ne la ele.

Ce scumpe și sfinte amintiri!

Anatomia lumii sensibile și foamea existențială de sens

Arhidiac. Dr. ADRIAN SORIN MIHALACHE

Știința, ca „anatomie” și ”fiziologie” a lumii sensibile, și-a extins tot mai mult proiectele de explorare: pretutindeni în univers, în lumea înconjurătoare, în lucruri și organisme, dar și în trupul omului. Tehnologia și teoriile actuale oferă acum științelor un arsenal mai bun, capabil să susțină expediții până la granița lumii sensibile, pentru explorarea fundalului în care ne mișcăm și trăim, spațiul și timpul, și îndrăznind să arunce o privire speculativă dincolo de limitele perimetrului ei, către abisul omenesc sau către originile și finalitatea universului. Însă, în intenția de a elucida astfel de mistere, știința invadează câmpul teologiei și al metafizicii. Uneori ea tinde să acopere afirmațiile lor edificatoare;

golește spațiul vieții noastre de conținuturi edificatoare, îl asediază cu descrieri tehnice, care însă nu pot să ne indice un sens mai înalt, relevant pentru viața și mișcarea noastră prin lume.

De la matematică la lumea empirică - un pod misterios

Există multe formulări care pot cuprinde caracteristicile unei teorii științifice. Invocăm aici una simplă și ilustrativă, cu doar trei componente majore: (a) un set de date culese din realitate, (b) o structură matematică și (c) un fel de „pod” interpretativ, ce leagă (a) și (b). Această formulare privind structura unei teorii științifice scoate la iveală cel puțin două

an omagial

aspecte. Pe de o parte, multe dezbateri în filosofia științei, cu precădere în filosofia matematicii și a fizicii, vizează acest „pod” interpretativ, adică felul în care se ajunge de la conceptele matematice la datele empirice¹. Pe de altă parte, odată ce au în atenție descrierile matematice care „înveșmăntează” lumea empirică, analizele nu mai pot ocoli o altă întrebare, și mai dificilă: care este natura conceptelor matematice?

Cu destulă ușurință se poate vedea că elaborarea unui răspuns la această ultimă întrebare este foarte dificil, pentru că vizează, inevitabil, „sursa” matematicii, adică mintea omenească, „locul” unde se plămădesc noțiunile și conceptele acestui limbaj abstract. Astăzi este bine cunoscut că faptul că orice întreprindere care are drept țintă analiza proceselor mentale și a conceptelor matematice în special, indiferent dacă ea este desfășurată în perimetrul metafizicii sau al filosofiei minții, sau dacă este abordată pe un tărâm reduționist, obiectivant cum este cel al neuroștiințelor și psihologiei cognitive, prin solicitarea unor dovezi imagistice ale activităților cerebrale, indiferent cum este abordată deci, chestiunea deschide un câmp vast, plin de provocări și întrebări dificile. Totuși, cu toate că *natura* limbajului științific generează în continuare polemici, *efectele* reprezentărilor științifice cu privire la lume și a utilizării tehnologiilor pe scară largă au adunat multe opinii convergente.

Relativitatea restrânsă și generală și rezultatele mecanicii cuantice au produs una dintre cele mai profunde revoluții din gândirea științifică a omenirii. Este de ajuns să pomenim aici consecințele pe care le-au avut rezultatele în planul cosmologiei, în elaborarea unor noi modele de univers. Tehnologiile au făcut posibilă colectarea unor date care au contribuit la abandonarea ideii universului static, aducând în discuție expansiunea, în speță modelul cosmologic cu Big Bang, și modelul creației continue, propus de Fred Hoyle. Astăzi, modelul cosmologic cu Big Bang se bucură de o largă recunoaștere

și este predat, la marile universități ale lumii, în cadrul cursurilor de cosmologie, ca model de lucru ce explică multe aspecte privind structura și evoluția universului, și care concordă cu o serie de date observaționale.

Un tablou descriptiv fragmentat și mai multe provocări

Cu toate acestea, explorările cosmologiei nu s-au încheiat. O serie întreagă de teme, ce vizează un orizont mai larg decât lumea înconjurătoare, au rămas nerezolvate.

Pe de o parte, este inevitabilă constatarea că tabloul alcătuit din descrierile științifice ale lumii este fragmentat. Una dintre fisurile mari și adânci separă imaginea oferită de teoriile microcosmosului de cea a macrocosmosului. Mai precis, relativitatea restrânsă și mecanica cuantică au putut fi introduse în cadrul aceluiași model (*Modelul Standard*) – oferind o descriere bună privind cea mai mare parte din constituenții lumii sensibile, prin intermediul particulelor elementare și a interacțiunilor electromagnetice, nucleare tare și nucleare slabă. Însă Relativitatea Generală, deși oferă o descriere bună pentru gravitație, care a trecut cu succes probele de verificare, nu se întâlnește, în niciun fel, cu Modelul Standard. Aceasta nu se întâmplă nici pe hârtie, prin calcul teoretic, nici în perimetrul laboratorului, pe cale experimentală.

De asemenea, în domeniul microcosmosului, numeroase rezultate au adus în atenție noi dezvăluiri privind constituenții ultimei ai materiei. Pe de o parte, epopeea începută cu secole în urmă, privind existența atomilor, a înaintat către constituenții de dimensiuni tot mai mici, iar descoperirile au fost neașteptate. Existența cuantelor de energie, chiar în structura câmpului, acolo unde reprezentările clasice ne obișnuiseră cu o structură ondulatorie (chestiune propusă de Planck 1899), comportarea duală undă-corpusul a tuturor constituenților (generalizare operată de Louis de Broglie), dar și principiul de incertitudine al lui Heisenberg sunt câteva rezultate care au constituit și încă mai constituie motive de

dezbatere în câmpul epistemologiei și al filosofiei științei. Pe de altă parte, Modelul Standard, care a dovedit cu succes că întreaga lumea sensibilă e alcătuită dintr-o serie de particule elementare, a încurajat tot mai mult abordarea aceasta „disecatoare”, „anatomică” a lumii, cum o formulează filosoful Ortega y Gasset. Atât de adâncă a ajuns „incizia” fizicii în materia lumii, încât se pregătește chiar „disecarea” spațiu-timpului. Fortând mecanica cuantică și teoria gravitației la coabitare, prin construcții matematice de înaltă complexitate, se obțin perspective cu totul noi, neîntâlnite până acum, asupra spațiului și timpului. Urmărind să unifice cele două fragmente din tabloul lumii fizice, Modelul Standard și Teoria Gravitației, fizicienii au ajuns să exploreze, la scară tot mai mică, construcții ipotetice prin care spațiul și timpul sunt substanțializate... Fizica se apropie de o reprezentare „anatomică” a spațiu-timpului, ca și cum ele ar fi făcute dintr-o structură de bază, din unități elementare de spațiu-timp, insignifiante coarde vibrante....

În fine, în planul observațiilor cosmologice s-au petrecut alte evenimente. Date preluate de la distanțe din ce în ce mai mari au forțat pe astrofizicieni să postuleze existența materiei întunecate (*dark matter*), pentru că teoria gravitației nu putea explica mișcarea mult prea rapidă a stelelor în galaxii. În 1998, datele observațiilor efectuate asupra supernovelor din clasa Ia i-au constrâns din nou pe cosmologi să ia în calcul o altă ipoteză. Întrucât semnalele acestor aștri sugerau că universul este, de aproape 7 miliarde de ani, în expansiune accelerată, a fost postulată existența unei „surse” care să „alimenteze” mișcarea accelerată, anume energia întunecată (*dark energy*, cu variantele ipotetice, *phantom energy* și **quintessence**).

Deconstrucția lumii prin modele cosmologice aleatoare

Călăuzită de toate aceste date și teorii, explorarea cosmologică s-a extins și s-a

diversificat foarte mult. În prezent, sunt în lucru numeroase modele cosmologice care încearcă să cuprindă, într-un singur contur, multitudinea de teorii și date observaționale noi, în ideea de a realiza o singură descriere coerentă. Pentru cineva care face o lectură sumară a acestor modele aflate în lucru, va constata cu surprindere ce multe chipuri a primit universul și lumea în care trăim. În strădania temerară de a dezvălui „cartea de identitate a cosmosului”, în goana febrilă după descoperirea originii și finalității lui, întreg arsenalul teoretic de care dispune matematica a fost scos la lucru. Multe concepte abstracte au fost introduse în joc, „croite” pentru condițiile tari impuse de problemele teoretice, concepte capabile să se strecoare cu succes prin labirintul complicat de date observaționale... Se vehiculează multe ipoteze, privind procese aleatoare, ciclicități cosmice inimaginabil de extinse, până la miliarde de miliarde de ani, meta-universuri de dimensiuni inexplorabile, multiversuri infinite numeric, scenarii inflaționare cu expansiuni fantastice, ultra-accelerate, în unități infime de timp, imposibil de imaginat...

Prin toate acestea, universul imens în care trăim, cu ordinea și simetriile lui, fixate adânc în armătura principiilor fizice, ajunge să aibă un statut derizoriu... Lumea dezvăluită astăzi de telescoape, cu splendorile ei sesizabile de mintea omenească nu mai sugerează niciun sens, întrucât e un simplu caz particular, o bulă aleatoare de univers, într-un șir nesfârșit de producții cosmice continue, de o diversitate ce depășește toate puterile de imaginație ale minții omenești...

Potențialul edificator al lumii

Este momentul acum să spunem de ce facem aceste mențiuni aici, în cadrul acestei rubrici. Într-un excelent studiu privind impactul revoluției copernicane asupra culturii europene, Jacob Taubes afirmă că heliocentrismul, care la prima vedere nu este decât o teorie ce descrie dispunerea și mișcarea

soarelui și a planetelor din sistemul solar, a avut un efect mult mai extins, anume o mutație fundamentală în arhitectura cosmologică imprimată în reprezentările despre lume, vehiculate atunci. Heliocentrismul a dislocat maniera clasică de raportare a omului la lume. „Revoluția copernicană nu doar că a răsturnat o veche teorie astronomică, ci a și distrus așezarea omului în cosmos². Ceea ce susține de fapt Taubes, așa cum el însuși o spune, nu este faptul că teoria astronomică ar cauza o schimbare de atitudine a omului față de planul natural și cel divin, ci faptul că aceste modificări mai curând exprimă o atare modificare³.

Nu este locul aici pentru invocarea și analiza momentelor importante din istoria descoperirilor relevante în câmpul cosmologiei, însă schimbările de paradigmă din ultimele decenii în privința reprezentărilor cu privire la universul în care trăim ar putea sugera mutații chiar mai profunde decât cele produse de revoluția copernicană.

Desigur, trebuie spus mai întâi că toate aceste ipoteze cosmologice merită diferite grade de încredere. În al doilea rând este necesar să menționăm că toate aceste ipoteze cosmologice, ca și teoriile valide pe care ele se sprijină, fac o referire, directă sau indirectă, la spațiu și timp, la constituenții materiei și la structura și evoluția universului, chestiuni ce cuprind, într-un fel, și lumea în care trăim. De asemenea, este important că toate aceste rezultate aduc în discuție și aspecte mai profunde decât constituția și evoluția structurilor cosmice, anume *unitatea lumii fizice și frumusețea descrierilor matematice*, precum și *compatibilitatea remarcabilă dintre teoriile matematice și realitate*.

Estetica teoriilor științifice și alianța secretă între frumusețe și adevăr

Este de ajuns să pomenim aici faptul că, în legătura aceasta dintre estetică și descrierile științifice ale fenomenelor, testată

în multe rânduri, s-ar putea ascunde o alianță mai profundă, între frumusețe și adevăr. Aceasta pentru că, plecând de la situațiile concrete din fizică, în care cercetătorii au descoperit unele legi - călăuziți doar de principii estetice, de convingerea că descrierile naturii trebuie să fie frumoase - se ajunge inevitabil la întrebarea dacă este rațional să apelăm la estetică atunci când suntem în căutarea adevărului științific. Unii cercetători sunt convinși că răspunsul este afirmativ, și au și dovezi destule în sprijinul acestei chestiuni. Pentru alți autori, faptul că estetica (de regulă, considerată a fi situată în sfera subiectivității), contribuie la descoperirea legilor naturii (considerate, cel mai adesea, de domeniul obiectivității), apropie cumva știința de artă⁴!

Așadar, deodată cu acest tablou încurajator, există voci care constată că toate descrierile științifice ale lumii sunt perfectibile. Teoriile despre universul sunt îmbunătățite continuu, pe măsură ce sunt colectate tot mai multe date observabile, încât „ajustarea” lor nu se finalizează niciodată. Formulată mai tranșant, colecția teoriilor științifice nu pare să se îndrepte către „un rezultat determinat care să dea la limită o cunoaștere completă a Universului”⁵, aceasta și pentru că, în multe privințe o teorie științifică-limită, invariabilă, către care să converge în general toate eforturile de cunoaștere ar putea să nu existe⁶.

Descrierile explicative ale științelor și foamea de sens

Situația aceasta, a speranțelor pe care ni le punem, în mod întemeiat sau nu, în descrierile științifice, se luminează și mai mult, dacă ținem seama de scopurile explorării lumii sensibile, așa cum sunt ele văzute dinăuntrul actului științific. Teoriile științifice au de fapt, trei scopuri, cu toate că în unele situații nu este ușor de trasat distincția dintre ele: adecvarea experimentală, explicația (formală) și înțelegerea. Explicația vizează o înlănțuire

logică, „o explicație care recurge la deducția logică a unui rezultat dintr-o ipoteză sau lege oarecare care a fost acceptată”, în timp ce înțelegerea fenomenelor fizice implică „mecanisme și procese fizice reprezentabile pictural sau plastic”, care vin deci mai aproape de reperele experiențelor directe⁷, printr-o „expresie” comprehensibilă. De exemplu, în privința mecanicii cuantice, teoria, cu aspectele ei contraintuitive, nu oferă elemente suficiente care să facă posibilă înțelegerea. Profesorul Cushing scrie: „A oferi o înțelegere schemei explicative (formale) a mecanicii cuantice este un țel foarte dezirabil, urmărit îndeosebi de *realiștii științifici* (s.n.), care sunt de părere că teoriile științifice reușite trebuie să ne ofere o viziune de încredere chiar și asupra entităților din microcosmos”⁸. Totuși, chestiunea *nu multumește*, întrucât există o mișcare a minții omenesci determinată de nevoia înțelegere a fenomenelor... „Se pare că a dori ceva în plus, dincolo de simpla explicație formală, face parte din natura umană...”⁹. Până la urmă, s-ar putea spune că situația cercetătorului ce caută să-și domolească foamea existențială de sens cu răspunsurile științelor, este corect receptată și de știință, tot așa cum a fost ea semnalată, de mai multă vreme de filosofie. Husserl afirma, spre exemplu, în anii '30, că “problemele pe care [știința] le exclude din principiu sunt tocmai problemele cele mai

arzătoare în epoca noastră nefericită, pentru o omenire abandonată capriciilor destinului; sunt probleme ce vizează sensul ori lipsa de sens a întregii existențe umane”¹⁰. La fel, și Paul Ricoeur scria, în anii 60 că dincolo de toate întrebările existenței “se ridică problema sensului și a nonsensului. (...). Oamenilor le lipsește dreptatea desigur, le lipsește cu siguranță dragostea, (...) și mai mult semnificația”¹¹.

Din perspectivă teologică, toate acestea se pot înțelege în lumina unui plan mai înalt, planul spiritual al vieții. Și lumea, și oamenii, „călători” prin ea, iubitori de frumos, însetați în ultimă instanță de adevăr și dornici, până la urmă, de nemurire sunt Opera lui Dumnezeu. Mai mult decât atât, omul a fost creat după Chipul lui Dumnezeu, Hristos, Care este Calea, Adevărul și Viața, Care a făcut lumea și ca o podoabă plină de frumusețe, pe care a dăruit-o omului tocmai ca frumusețea ei și compatibilitatea ei cu el *să-l îndrume spre căutarea Lui*. De aceea, teoriile științifice, cu toate strădaniile lor de cuprindere, ar putea fi văzute în forma unor metafore ce exprimă, deopotrivă „dorința umană de a cunoaște universul”¹², dar și „limitele raționalității științifice”, ca situații date ce nu permit elucidarea tainei „ca realitate fundamentală a existenței”¹³.

NOTE

¹ Cf. Michael Heller, „Essential Tension: Mathematics-Physics-Philosophy”, în rev. *Foundation of Science* 2 (1997), pp. 44-46.

² Jacob Taubes, *Teologia după revoluția copernicană*, Editura Tact, 2009, Cluj Napoca, p. 26.

³ *Ibidem*, p. 27.

⁴ Cf. H. W. De Regt, „Beauty in Physical Science”, în rev. *International Studies in the Philosophy of Science*, vol. 16, no. 1, 2002, pp. 95-103.

⁵ Cornel Popa, *Empirismul probabilist, lo-gica și cunoașterea științifică*, studiu intro-ductiv în Patrick Suppes, *Metafizica probabi-listă*, Editura Humanitas, 1990, p. 7.

⁶ Cf. Patrick Suppes, *op. cit.*, p. 210.

⁷ Cf. James T. Cushing, *Concepte filoso-fice în fizică. Relația istorică dintre filosofie și teoriile științifice*, Editura Tehnică, București, 2000, p. 353.

⁸ *Ibidem*, p. 355.

⁹ *Ibidem*.

¹⁰ Edmund Husserl, *La crise de sciences europeennes et la phenomenologie trans-cendentale*, Paris, Gallimard, 1976, p. 10, *apud* Thomas de Koninck, *Noua ignoranță și problema culturii*, Editura Amarcord, Timișoara, 2001, p. 9.

¹¹ *Apud* Thomas de Koninck, *Noua ignoranță și problema culturii*, p. 11.

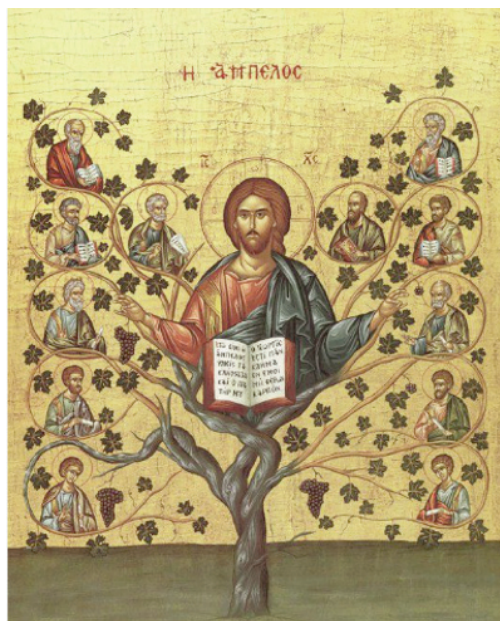
¹² Alexei Nesteruk, *Universul în comuni-une*.

Către o sinteză neopatristică a teologiei și științei, Editura Curtea Veche, București, 2009, p. 362.

¹³ Worthing Mark, *God, Creation and contemporary Physics*, Fortress Press, Mineapolis, 1996, p. 56 *apud* Pr. Răzvan Andrei Ionescu, Adrian Nicolae Lemeni, *Teologie ortodoxă și știință*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006, p. 384.

Genealogy, Knowledge, and Communion

TRAIAN A. PÎRVU PH.D, DIP THEOLOGY

There is a genealogy tree of the Christian church to which the Savior refers to in, "I am the vine, and you are the branches...", John 15: 5. Apostolic succession in the Orthodox Church makes it possible for any canonical ordained priest to have an unbroken genealogical line, starting from the bishop who ordained him going all the way to one of the Apostles and finally to our Lord Jesus Christ.

The Department of Mathematics at the University of North Dakota has constructed a genealogy tree of scientific scholars, primarily mathematicians, going back hundreds of years to when the ancestors of mathematicians were scientists with research in many fields: mathematics, astronomy, physics, chemistry, etc. Based on this family tree, the following information is available for each PhD recipient in mathematics: the PhD advisor, the researchers who obtained their PhD under his or her guidance, and the number of descendants following this family line. For example, Dirichelet had 72086 descendants; below you can see the family tree of famous mathematicians such as Hilbert, Libermann, Klein, Lipschitz, Dirichelet.

In Top 10 researchers with most descendants one can see two great holy fathers of our church, Saints Gregory Palamas and Nicholas Cabasila. St. Gregory Palamas was a great hesychast father of the church. Through his hesychastic life and unceasing prayer, St. Gregory Palamas attained full communion with God. The fruit of this

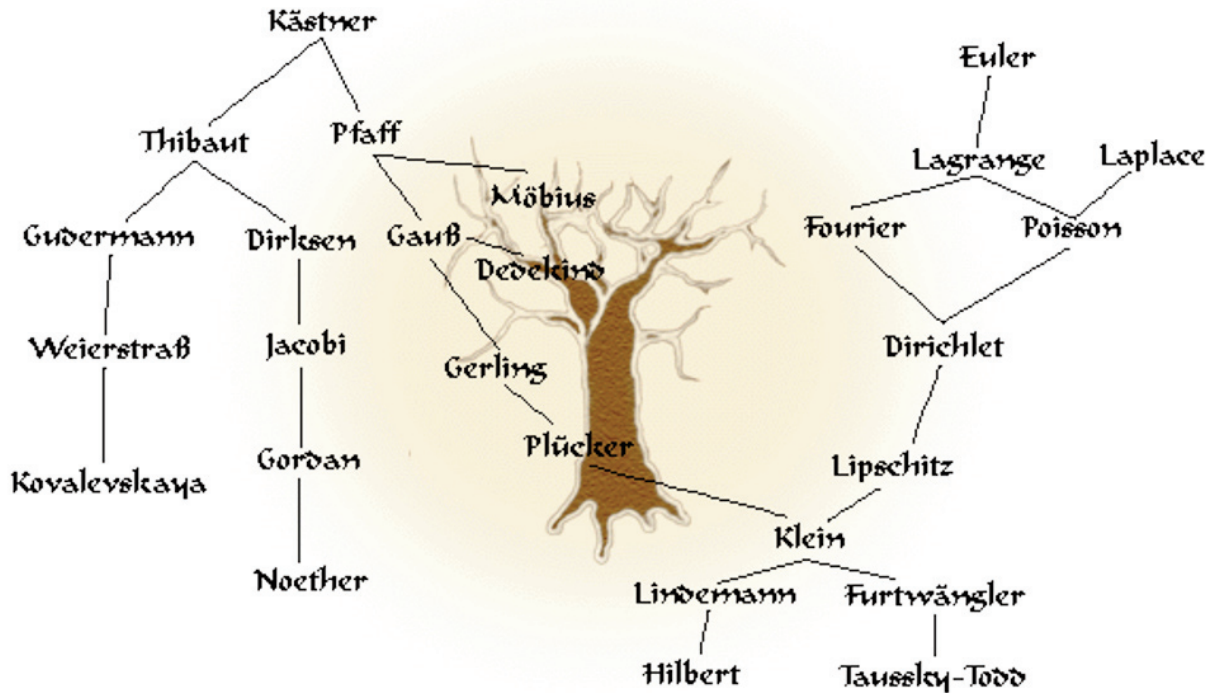

Photo from <https://www.genealogy.math.ndsu.nodak.edu>

communion is the divine revelation/discovery as the highest form of knowledge, St. Gregory Palamas being the theologian of the cataphatic knowledge of the Holy Trinity. The source of knowledge, even that which is scientific, is the divine revelation, the result of communion with God. In the Old Testament tradition, the word knowledge has the meaning of communion, as in the New Testament: "And this is eternal life, that they may know you, the only true God, and Jesus Christ whom you have sent" John 17:4. Communion with God is eternal Life, it is the experience of the Kingdom of Heaven even from this world. This is primordial, giving birth to knowledge as well as to all that is necessary for men, according to the Savior's word, "Seek ye first the kingdom of God and his righteousness, and all these things shall be added unto you," Matthew 6:33.

Below is my academic genealogy:

Traian A. Pîrvu ← Steven Eugene Shreve
← Dimitri Panteli Bertsekas ← Ian Burton

Rhodes ← David Gilbert Luenberger ← William Kirby Linvill ← Ernst Adolph Guillemin ← Arnold Johannes Wilhelm Sommerfeld ← C. L. Ferdinand (Carl Louis) Lindemann ← C. Felix (Christian) Klein ← Rudolf Otto Sigismund Lipschitz ← Gustav Peter Lejeune Dirichlet ← Siméon Denis Poisson ← Joseph Louis Lagrange ← Leonhard Euler ← Johann Bernoulli ← Jacob Bernoulli ← Peter Werenfels ← Theodor Zwinger, Jr. ← Sebastian Beck ← Johann Jacob Grynæus ← Simon Sulzer ← Wolfgang Fabricius Capito ← Desiderius Erasmus ← Alexander Hegius ← Rudolf Agricola ← Theodoros Gazes ← Vittorino da Feltre ← Guarino da Verona Manuel Chrysoloras ← Demetrios Kydones ← **Saint Nilos Kabasilas** ← **Saint Gregory Palamas**

cultură creștină

On Confession

ST. NEKTARIOS OF AEGINA

*"He rebuked the deaf and dumb spirit, saying to it,
'I command you, come out of him and enter him no more!'"*

This short sentence most eloquently proclaims unto us the divinity of the Lord Jesus, and officially and authoritatively introduces Christ the Master: "I command you." Who else could present himself with the "I Am" with such authority to an unclean spirit, except God? Hear the stern command: "enter him no more!" Having commanded it to come out, He then immediately commands it to depart from the man forever; through the first words He majestically indicates Who He is, and by the latter He makes known His sovereign power.

So then, our Lord Jesus Christ is He Who revealed Himself as God to the world, as the Savior of the human race, and as the healer of our souls and bodies, He who "heals every disease and every infirmity" of His people (Matthew 4:23).

Hence, because we are all in need of healing, and especially healing of the soul, I shall speak about the manner of healing, which the Church calls "confession". Confession is necessary for the following reasons: 1) because it is a command of God, 2) because it returns and restores the peace

between God and man, and 3) because it benefits man morally and spiritually.

Confession is a divine commandment.

We find confession decreed in the Old Testament. Thus, in the name of God, Moses says to the sons of Israel, "When a man or woman commits any sin that men commit in unfaithfulness against the Lord, and that person is guilty, then he shall confess the sin which he has committed" (Numbers 5:6-7). In Proverbs, Solomon says, "He who covers his sins will not prosper, but whoever confesses and forsakes them will have mercy" (Proverbs 28:1-3).

The command is also repeated in the New Testament and takes on new power and authority. The Apostle James, the brother of the Lord, enjoins us, saying, "Confess your trespasses to one another, and pray for one another, that you may be healed. The effective, fervent prayer of a righteous man avails much" (James 5:16). Through these words of his, the Apostle James not only presents confession as an established institution but also shows its purpose: "that you may be healed." Confession is also mentioned in the

Excerpted from: Saint Nektarios Kefalas. "On Confession." In *Homilies during Great Lent*, 36-43. Virgin Mary of Australia and Oceania, 2020.

Acts of the Apostles as the gate that leads to Christianity; wherefore, in his account of the Ephesians coming to Christianity, the Apostle Luke says that they came confessing their deeds, and indeed quite openly (cf. Acts 19:18). The Evangelist John says, "If we confess our sins, He is faithful and just to forgive us our sins and to cleanse us from all unrighteousness" (1 John 1:9).

Confession brings peace between God and mankind.

Every sin is a disturbance of righteousness. Sin, meaning evil, is non-being as it was not created by God, and it happened to take the place of good, which it expelled. And so, the birth of sin, that is evil, brought about a disturbance to the harmony of creation, threatening its very existence. Therefore, the unrighteousness which came from it, being opposed to the will of God itself, is against the Creator of the world Himself, Who seeks the satisfaction of divine righteousness and the obliteration of evil, which is sin. Both the Jews and the Gentiles advocated the principle that every sin is against God Himself. David, in confession before God, said that he sinned before Him and against God only did he sin: "Against you only have I sinned and done what is evil before your sight" (Psalm 50:6).

Thus, in sinning before God, we find ourselves to be at war with Him, and consequently we are in need of restoration and reconciliation. But what is it that reconciles us? First, it is true that our Lord Jesus Christ reconciled us with God while we were sinners (cf. Romans 5:8). But again, who will continue to reconcile us with Christ Himself for the sins we commit every day? Jesus, Who knows the infirmity of mankind, also provided care for this need of ours and thus appointed mediators between ourselves and Him in a timely manner. He ordained His apostles as mediators, vesting them with His authority to bind and to loose: "If you forgive the sins of any, they are forgiven them; if you retain the

sins of any, they are retained" (John 20:33). Thus, it is necessary for us to confess so that we may become friends of God.

The moral and spiritual benefit.

One who regularly confesses benefits morally: because his moral delusions become fewer and fewer, because the shame which follows sin is interposed between the sinner and the sin like a barrier and hinders his facility to carry our sin, and because he is motivated not to disappoint his spiritual father to whom he has promised to avoid and to not repeat the confessed sin. Indeed, the spiritual father is the teacher of the community, the guardian of the morals of the family, and the encourager of downcast hearts. Confession, from a moral and practical standpoint, is the greatest source of welfare that the Church has provided to its members.

To conclude the explanation of our topic, let us earnestly entreat our Lord Jesus Christ to heal our souls which are disturbed by the deaf and dumb passions, which the deaf and dumb passions pursue every day in order to bring our souls to perdition, casting them at one time into burning desire and at another into the waters of despondency. Let us beseech Him to strengthen us in Faith in Him, so that we might undoubtingly look forward to our salvation, for through the fervent faith of the father, the son was healed (cf. Mark 9:24). Let us ask that the eyes of our mind be opened, that we might come to know the infirmities of our soul, and let us seek the Physician, who is always in our midst but is rarely recognized, and ask Him for the healing of our infirmities, because only He has the right before God to heal our souls from the deaf and dumb passions which disturb them and to command the passions to leave our souls free and never again to harass them, just as Christ commanded the unclean spirit: "Deaf and dumb spirit, I command you, come out of him and enter him no more!" (Mark 9:25).

news

Working sessions of the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church

Holy Synod elects Assistant Bishop Benedict of Bistrița as new head of Sălaj Diocese

Arhimandritul Nectarie Clinci a fost ales Episcop vicar al Arhiepiscopiei Chișinăului

Tabăra duhovnicească AROLA

**„Crucea, Chivotul slavei lui Dumnezeu și chemarea la curaj.”
Reflecții teologice și mărturii de credință în tabăra spirituală de la San Antonio**

Celebrarea Duminicii Ortodoxiei în Chicago

**Biserica Ortodoxă Română
„Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș” din Quito obține
Personalitate Juridică**

Pastoral and Missionary Activities of the Romanian Orthodox Church "St. Siluan Athonite" in Concepción, Chile

Working sessions of the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church

PRESS OFFICE OF THE ROMANIAN PATRIARCHATE

On Thursday, February 6, 2025, the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church met for a working session at the “Patriarch Teoctist” Aula Magna of the Patriarchal Palace, under the chairmanship of His Beatitude Patriarch Daniel.

Following the election of a new Assistant Bishop for the Archdiocese of Chişinău, the Holy Synod adopted several decisions regarding pastoral and missionary activities, including the following:

❖ Unanimously approved the decision of the Metropolitan Synod of the Metropolis of Cluj, Maramureş, and Sălaj to accept the resignation of His Grace Bishop Petroniu Florea from his position as Bishop of Sălaj, declare the episcopal see vacant, and organize elections for a new hierarch at the next Holy Synod session. Until a new bishop is elected, the diocesan leadership will be statutorily ensured by the Metropolitan of Cluj, Maramureş, and Sălaj.

❖ Approved a written synodal reprimand for those who failed to comply with canonical and statutory discipline, as well as the synodal decisions regarding the Romanian Orthodox Church's stance on political life and electoral campaigns, reaffirming the obligation of all hierarchs, clergy, and monastics to respect these provisions.

❖ Granted, as an exceptional measure, that His Grace Bishop Atanasie Rusnac, Archbishop-elect of the Romanian Orthodox Archdiocese of Great Britain and Northern Ireland, may assume his responsibilities as

ruling hierarch, with the exception of distributing Holy Antimensia and official representation before British and Romanian authorities, until his enthronement.

❖ Reaffirmed the obligation of all hierarchs to uphold ecclesiastical discipline and the synodal rulings regarding clergy ordinations and appointments to clerical and academic positions within dioceses.

❖ Approved the updated regulations for the organization and functioning of Orthodox theological seminaries, colleges, and high schools under the Romanian Patriarchate.

❖ Approved the liturgical texts for the Akathist services of the Holy Confessor Priest Elijah Lăcătuşu (July 22), the Holy Hieromartyr Constantine Sârbu (October 23), and Saint Arsenius of Prislop (November 28).

news

On Thursday, March 27, 2025, the working session of the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church took place in the Aula Magna “Teoctist Patriarch” of the Patriarchal Palace, under the presidency of His Beatitude Patriarch Daniel.

The session was preceded by a Te Deum service celebrated by His Grace Nectarie of Bogdania, Assistant Bishop of the Archdiocese of Chişinău, marking the opening of the synodal proceedings and commemorating the 107th anniversary of the Union of Bessarabia with Romania (March 27, 1918). The memory of the Bessarabian founders of the Great Union was also honoured at the end of the service.

During the working session, the Holy Synod adopted the following decisions:

- ❖The Holy Synod announced that the Consecration of the Holy Chrism will take place on Great and Holy Thursday, April 17, 2025, in the presence of all Synod members in Bucharest.

- ❖A new Bishop of the Sălaj Diocese was elected, a ministry for which the Metropolitan Synod of the Metropolis of Cluj, Maramureş, and Sălaj had proposed the following candidates: His Grace Benedict of Bistriţa, Assistant Bishop of the Archdiocese of Vad, Feleac, and

Cluj, and university lecturer at the Faculty of Orthodox Theology in Cluj-Napoca, and the Very Reverend Archimandrite Samuel Cristea, professor and spiritual father at the Metropolitan Nicolae Colan Orthodox College in Cluj-Napoca. Through a secret ballot, the Holy Synod elected His Grace Assistant Bishop Benedict of Bistriţa as the new Bishop of the Sălaj Diocese.

- ❖The Holy Synod received with hope and blessing the expressed desire of several Romanian Orthodox communities in Ukraine to return under the pastoral care of the Romanian Orthodox Church.

- ❖The Synod approved the Statute (charter) and eparchial coat of arms of the Romanian Orthodox Archdiocese of Great Britain and Northern Ireland.

- ❖The Holy Synod approved the initiation of canonization procedures for several Romanian holy women, in preparation for the year 2026, which has been declared the Solemn Year of Pastoral Care for the Christian Family and the Commemorative Year of Holy Women (myrrh-bearers, martyrs, ascetics, wives, and mothers).

Holy Synod elects Assistant Bishop Benedict of Bistrița as new head of Sălaj Diocese

On Thursday, March 27, 2025, the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church elected His Grace Bishop Benedict of Bistrița as the new Bishop of the Diocese of Sălaj.

The position became vacant in December 2024, after the local Synod of the Metropolis of Cluj, Maramureș, and Sălaj decided to suspend Bishop Petroniu.

Also running for the office was Archimandrite Samuel Cristea, professor and spiritual father at the Orthodox College “Metropolitan Nicolae Colan” in Cluj-Napoca.

Background of Assistant Bishop Benedict of Bistrița

His Grace Benedict of Bistrița was born on February 13, 1984, in the village of Sartăș, Alba County, into the family of priest Ioan and presbytera Elena-Mărioara Vesa. Baptized with the name Valentin-Cosmin, he is the second of two sons, with an older brother, Marius-Ioan, who is an engineer.

Monastic and Episcopal Service

Entering monastic life, he was tonsured a monk on January 17, 2015, at Nicula Monastery, receiving the name Benedict. His monastic godfather was Fr. Teofil Roman (currently Assistant Bishop of the Romanian Orthodox Diocese of Spain and Portugal).

Bishop Benedict was elected Assistant Bishop to the Archdiocese of Vad, Feleac, and Cluj on his 36th birthday, February 13, 2020. His episcopal consecration took place ten days later, on February 23, at the Metropolitan Cathedral in Cluj-Napoca.

At the time of his ordination, he expressed his desire to be “a friend of young people” and

committed to “labor with all his strength to fulfill this calling.”

Academic Background and Work

Bishop Benedict graduated from the Faculty of Orthodox Theology at “1 December 1918” University in Alba Iulia. He pursued further studies at the Ecumenical Institute of Bossey, Switzerland (2009–2011), and the Theological Institute “Sant’Antonio Dottore” in Padua, Italy (2011–2012). He holds two doctoral degrees, which he earned at the universities of Cluj-Napoca and Padua.

An author of numerous books, studies, and articles, he is well-versed in classical languages such as Syriac, Greek, and Latin, as well as modern languages including English, French, and Italian. Since 2013, he has been a member of the Syriac Studies Association in Italy.

Currently, he serves as an associate professor at the Faculty of Orthodox Theology in Cluj-Napoca.

Arhimandritul Nectarie Clinci a fost ales Episcop vicar al Arhiepiscopiei Chișinăului

Arhimandritul Nectarie Clinci, starețul Mănăstirii Sihăstria Putnei, a fost ales miercuri, 6 februarie 2025, de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în calitate de Episcop vicar al Arhiepiscopiei Chișinăului.

Noul ierarh va purta titulatura Preasfințitul Părinte Nectarie de Bogdania, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Chișinăului.

Odată cu alegerea noului Episcop vicar al Arhiepiscopiei Chișinăului, Mitropolia Basarabiei va avea în componență patru ierarhi.

Biografie

Arhim. Nectarie s-a născut în data de 15 noiembrie 1968 și a intrat în viața monahală la Mănăstirea Putna, unde a fost tuns în monahism la 20 noiembrie 1996 de către Preasfințitul Părinte Gherasim Putneanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților.

În data de 1 octombrie 2000, a fost numit egumen al Schitului Sihăstria Putnei, iar

ulterior a fost hirotesit protosinghel la 25 martie 2002 de către Preasfințitul Părinte Calinic Botoșăneanul.

Începând cu 20 februarie 2005, îndeplinește ascultarea de stareț al Mănăstirii Sihăstria Putnei, fiind ridicat la rangul de arhimandrit la 31 decembrie 2006.

Noul ierarh a urmat studiile de licență la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Pitești, iar pe cele de masterat la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Sibiu.

De asemenea, Arhim. Nectarie a absolvit Colegiul Universitar Tehnic Galați (subinginer în profilul nave și echipamente navale) și Liceul Industrial nr. 5 din Brăila.

În activitatea sa administrativă, din anul 2020 Părintele Nectarie a fost numit Exarh de zonă și membru în mai multe comisii ale Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților.

Tabăra duhovnicească AROLA

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Mitropolit Nicolae și a Preasfințitului Episcop Ioan Casian, Organizația Femeilor Ortodoxe – AROLA (The Association of Romanian Orthodox Ladies Auxiliary) a organizat, în perioada 28-30 martie 2025, o Tabără duhovnicească pentru toate femeile creștine din parohiile Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi.

Activitățile zilei de sâmbătă au început cu Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, urmată de slujba Parastasului. Bucuria de a fi împreună în duh de rugăciune și comuniune a avut o semnificație aparte.

Tematica conferinței din acest an a fost una profundă și de mare impact duhovnicesc: „Înfrânarea și stăpânirea de sine după învățăturile Sfântului Ioan Scărarul”, susținută de Pr. Prof. Lect. Univ. Ștefan Negreanu. Aceasta a oferit participantelor o perspectivă esențială asupra luptei interioare, a creșterii spirituale prin disciplină și a importanței echilibrului sufletească în viața creștină.

Taberele s-au desfășurat atât în SUA, cât și în Canada.

Locațiile din SUA:

SUA Est: Mănăstirea Sfântul Dimitrie cel Nou – Middletown, New York

SUA Centru: Mănăstirea Acoperământul Maicii Domnului – Allegan, Michigan

SUA Sud: Biserica Sf. Ioan Casian – San Antonio, TX

SUA Vest: Biserica Sf. Dimitrie și Sf. Gheorghe – Las Vegas, Nevada

Reprezentantele pentru fiecare Protopo-

piat au prezentat participantelor viețile și învățăturile a patru mame române, modele de smerenie, rugăciune și slujire în vremuri de încercare și suferință: **Maica Silvana Vlad** – „Lumină în întunericul lumii – O viață de smerenie și rugăciune,” **Maica Ierusalima Chibu** – „Tăcerea care vorbește – Rugăciunea și ascultarea ca temelie a vieții duhovnicești,” **Maica Alexandrina Colibaba** – „Puterea iubirii divine – O viață dedicată slujirii celor aflați în suferință” și **Maica Benedicta de la Văratec** (Zoe Dumitrescu-Bușulenga) – „Întoarcerea la Dumnezeu prin învățătură și iubirea de aproapele.” Au avut loc și diverse activități : încondeierea ouălor, metanii din mărgelă, pictură pe sticlă.

Locațiile din Canada:

Canada Est: Catedrala Sf. M. Mc. Gheorghe – Montreal, QC

Canada Vest: Biserica Sf. Împărați Constantin și Elena – Edmonton, AB

Canada Vest: Biserica Sf. Nicolae și Sf. Prooroc Ilie – Vancouver, BC

Canada Centru: Catedrala Sf. Gheorghe și Sf. Andrei Șaguna - Windsor, ON

Canada Centru: Biserica Toți Sfinții, Toronto, ON

Această tabără a fost un prilej de întărire duhovnicească, de comuniune în rugăciune și de aprofundare a învățăturilor ortodoxe.

„Crucea, Chivotul slavei lui Dumnezeu și chemarea la curaj.” Reflecții teologice și mărturii de credință în tabăra spirituală de la San Antonio

PR. VALENTIN ILIEȘ

În perioada 21-23 martie 2025, în a treia săptămână a Sfântului și Marelui Post, Parohia Ortodoxă Română „Sfântul Ioan Casian și Sfântul Andrei Șaguna” din San Antonio, Texas a găzduit o tabără spirituală dedicată rugăciunii, reflecției și întăririi duhovnicești în pregătirea pentru Praznicul Învierii Domnului. Invitatul de onoare al întâlnirilor din sâmbătă și Duminica Sfintei Cruci a fost Pr. Prof. Bogdan Bucur, teolog ortodox și profesor la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sf. Vladimir” din New York. În ziua de sâmbătă a început cu slujirea Sfintei Liturghii urmată de slujba parastasului și masa de prânz cu toți participanții.

După prânz a început conferința – „Crucea ca așternut al picioarelor lui Dumnezeu” – a adus în prim-plan o expresie poetică și teologică esențială, frecvent întâlnită în imnografia bizantină, dar puțin explorată în cercetările teologice moderne. Pornind de la imnele liturgice dedicate Sfintei Cruci și de la psalmii

regali ai Vechiului Testament, părintele profesor a oferit participanților o reflecție profundă asupra modului în care Biserica Ortodoxă înțelege și trăiește taina Crucii.

Crucea – hypopodion: suportul picioarelor Regelui

În centrul reflecției liturgico-teologice s-a aflat versetul din Psalmul 98, 5: „Înălțați pe Domnul Dumnezeuul nostru și vă închinați așternutului picioarelor Lui, că sfânt este” (Ps. 98,5 LXX). În imnografia ortodoxă, acest verset este aplicat în mod constant Crucii Mântuitorului: „Astăzi cu adevărat plinitu-s-a cuvântul cel de Dumnezeu grăitor al lui David: că iată arătat ne închinăm așternutului preacuratelor Tale picioare...” (*Stihiră la Litie, Vecernia mare, 14 septembrie*).

În limba greacă, cuvântul *așternut* este tradus cu **ὑποπόδιον (hypopodion)** – un fel de treaptă sau suport de la baza tronului regal, pe care regele își odihnea picioarele. Imaginea este deci una de tip regal și liturgic:

Dumnezeu împărățește, iar tronul Său are, în mod firesc, și un „așternut al picioarelor”.

Pr. Bogdan Bucur a subliniat faptul că Biserica primară a identificat acest „așternut” cu **Lemnul Crucii**, iar această identificare are o profunzime hristologică aparte: Cel ce este răstignit pe Cruce este Însuși Domnul, Cel care șade „pe tronul slavei Sale”, așa cum ne arată profetul Isaia (Isaia 6,1) și cum mărturisește Sfântul Apostol Pavel: „*El, Dumnezeu fiind în chip, nu a socotit răpire a fi El întocmai cu Dumnezeu, ci S-a deșertat pe Sine, chip de rob luând (...), S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte, și încă moarte pe Cruce*” (Filipeni 2,6-8).

Crucea – Chivot și locul prezenței lui Dumnezeu

Continuând reflecția, părintele profesor a arătat că imaginea biblică a *așternutului picioarelor* nu este izolată, ci face parte dintr-un întreg sistem simbolic centrat pe **Chivotul Legământului**. În cartea Ieșire 25, Domnul poruncește lui Moise să construiască un chivot din lemn de salcâm, acoperit cu aur curat, deasupra căruia să fie doi heruvimi înaripați, înclinați unul spre altul: „*Acolo, între cei doi heruvimi de deasupra chivotului legii, Mă voi descoperi ție și îți voi grăi de toate câte am a porunci*” (Ieșire 25, 22).

Chivotul era, deci, **locul teofaniei**, locul în

care Dumnezeu Se descoperea lui Moise – un spațiu sacru, dincolo de vâz și atingere. Deasupra chivotului era capacul numit *hilasterion* (locul ispășirii), iar în fața lui – *hypopodion*, așternutul regal. Pr. Bogdan Bucur a arătat că, în această cheie simbolică, **Crucea devine noul chivot**, locul în care Dumnezeu Se descoperă lumii: nu în slavă vizibilă, ci în smerenie, în suferință și în jertfa iubirii. Crucea este astfel **tronul lui Dumnezeu**, dar și locul în care Hristos, Arhiereul cel Mare (Evrei 4, 14), aduce jertfa Sa pentru viața lumii.

Maica Domnului – Chivotul cel viu

În această arhitectură teologică a prezenței lui Dumnezeu, Pr. Bucur a reamintit și titlul pe care Biserica îl atribuie Preasfintei Fecioare Maria: „**chivotul cel însuflețit**”. După cum chivotul Legii purta Tablele Cuvântului, tot astfel Maica Domnului a purtat în pântecele ei pe **Cuvântul lui Dumnezeu**.

Această paralelă între Vechiul și Noul Legământ, între cultul templului și cultul Bisericii, între Chivot și Cruce, se regăsește adesea în predica Părinților Bisericii, în special în opera Sfântului Maxim Mărturisitorul, a Fericitului Augustin și a Sfântului Grigorie Teologul.

O invitație la contemplarea Crucii.

Conferința Pr. Prof. Bogdan Bucur a fost

un moment de reală înălțare duhovnicească și intelectuală. Printr-o expunere limpede și profundă, teologul a oferit participanților o înțelegere mai adâncă a tainei Crucii – nu doar ca obiect de venerare, ci ca taina **al prezenței și slavei lui Dumnezeu în lume**, ca „așternut al picioarelor Sale”, locul smerit unde El ni Se descoperă și ne cheamă la pocăință, iubire și jertfă. Duminica Sfintei Cruci, așezată la mijlocul Postului Mare, devine astfel o chemare la contemplarea iubirii răstignite a lui Hristos, dar și la înălțarea sufletului spre acea lumină a Învierii care strălucește deja de pe lemnul Crucii.

Monahul Nicolae Steinhardt – un model viu al purtării crucii în contemporaneitate

În cadrul aceleiași tabere spirituale, desfășurate la mijlocul Postului Mare în Parohia „Sfântul Ioan Casian și Sfântul Andrei Șaguna” din San Antonio, părintele profesor Bogdan Bucur a prezentat și o a doua temă de o deosebită profunzime duhovnicească: **modelul purtării crucii în viața și mărturia monahului Nicolae Steinhardt**. Prin viața sa, prin scrierile sale și prin convertirea sa radicală în condiții de detenție politică, Steinhardt devine – în cuvintele părintelui profesor – „o icoană vie a creștinului curajos, liber și plin de bucurie, chiar în fața răului și suferinței.”

Teofania și urma etică a prezenței lui Dumnezeu

Punctul de plecare al reflecției a fost convingerea că experiențele teofanice – acele întâlniri mistice cu Dumnezeu – lasă întotdeauna în om o „urmă etică”, o transformare vizibilă. În cazul monahului Nicolae Steinhardt, acea teofanie a avut loc în închisoare, în întunericul cel mai adânc al unei lumi dominată de frică, teroare și degradare. În acel „laborator al dezumanizării”, după cum îl descrie el însuși, a primit **Sfântul Botez** din mâinile ieromonahului Mina Dobzeu, în celula 34, cu apă infestată dintr-un ibric ruginit.

Acea taină a fost urmată de o trăire pe

care el o descrie ca o revărsare de lumină, bucurie și iertare – o convertire radicală în duh și viață, în care experiența harului a fost de o intensitate copleșitoare. Nu doar sufletul i-a fost luminat, ci întreaga sa percepție a lumii a fost transfigurată. „Am intrat orb în închisoare și am ieșit cu ochii deschiși”, va scrie el mai târziu.

Această lumină mistică este descrisă de Steinhardt în termeni care amintesc de trăirile marilor mistici ai Ortodoxiei, precum Sfântul Simeon Noul Teolog sau Sfântul Serafim de Sarov. Nu întâmplător, părintele Bogdan Bucur a subliniat că experiența luminii de pe Tabor – despre care mărturisește explicit Steinhardt – este una profund ancorată în tradiția isihastă a Bisericii Ortodoxe, dar și în realitatea vie a Botezului și a convertirii.

Crezul creștin al monahului de la Rohia

Punctul culminant al prezentării a fost lectura unui text compus de Steinhardt în anii '80, un „Crez ortodox sui generis”, în care mărturisește credința sa în Hristos nu doar ca Domn smerit și blând, ci și ca **Domn curajos, care urcă de bunăvoie pe Cruce**, Care iubește sincer pe cei ce nu se tem să sufere pentru adevăr, și Care Se revoltă împotriva formalismului religios, birocrăției bisericești și fățarniciei.

Credința lui Steinhardt nu este o credință „organizată”, rece sau birocratică. Ea este vie, pătrunsă de **bucurie, umor, inteligență spirituală** și de o **profundă verticalitate morală**. „Ortodoxia”, spune el, „nu se împacă nici cu mormăieli posomorâte, nici cu chicoteli serafice stupide. Este credința celor curajoși, lucizi, neînfricați.”

Părintele Bogdan Bucur a accentuat cât de mult acest „crez” reprezintă o sinteză vie între mistică și etică: **teofania luminează viața, dar cere o asumare concretă, cotidiană**. Bucuria harului trebuie să se vadă în bunătate, generozitate, în capacitatea de a ierta, de a vedea pe aproapele rănit și de a-l sluji. Este o Ortodoxie în care nu se poate vorbi despre

iubirea lui Dumnezeu fără a trăi responsabil și cu discernământ în lume.

Bucurie, curaj și inteligență: trăsături ale sfințeniei după Steinhardt

Viața monahului de la Rohia este un apel constant la **curaj în fața compromisului**, la **luciditate în fața ipocriziei**, la **bucurie în fața suferinței**. El numește creștinismul o religie a curajului, în care **fricosul este cel dintâi osândit în lacul de foc**, după cum arată și Apocalipsa 21,8. Totodată, el denunță orice confuzie între pietism și prostie, afirmând răspicat că „**nu se cuvine Miresei lui Hristos să fie proastă**” (parafrazându-l pe Sf. Bernard de Clairvaux), și că „Dumnezeu, între altele, ne cere să fim inteligenți”.

Această luciditate duhovnicească îl determină pe Steinhardt să nu se lase înșelat de aparențe sau de ideologii „morale” promovate de regimuri totalitare. El condamnă servilismul religios față de dictatură și invocă libertatea ca fundament al virtuții. Nu este vorba despre un liberalism relativist, ci despre **adevărul trăit în libertate**, așa cum îl cere Evanghelia.

Un model viu pentru purtarea crucii azi

În concluzie, părintele profesor Bogdan Bucur a afirmat că figura lui Nicolae Steinhardt este una **profetică pentru creștinii ortodocși de astăzi**. Într-o vreme în care Biserica se confruntă cu pierderea credibilității în fața lumii, exemplul unui om care a trăit credința în temniță, în cultură, în comunitate și în smerenie, cu bucurie și discernământ, devine un far luminos.

Steinhardt este un **om al Crucii** – nu doar pentru că a suferit, ci pentru că a știut să vadă în Cruce **lumina Învierii**, să guste din suferință **bucuria tainică a lui Hristos** și să îndemne cu realism și blândețe la „a fi, măcar, niște impostori ai binelui” – adică oameni care, deși nu sunt sfinți, se străduiesc sincer să trăiască creștinește.

Prezentarea ediției în limba engleză a „Jurnalului fericirii”

La finalul întâlnirii, participanții au fost invitați la **lansarea noii traduceri în limba engleză a volumului Jurnalul fericirii**, apărută recent la Editura St. Vladimir's Press, prin efortul unui grup de traducători inimoși coordonat de părintele Bogdan Bucur. Traducerea acestui volum emblematic deschide drumul lecturii operei lui Steinhardt către publicul internațional și a fost primită cu emoție și recunoștință de cei prezenți.

Sfânta Liturghie și cuvântul de întărire în Duminica Sfintei Cruci

În Duminica a treia din Postul Mare, părintele profesor **Bogdan Bucur a slujit Sfânta Liturghie în biserica parohiei din San Antonio**, aducând bucurie și întărire duhovnicească întregii comunități. În cuvântul său de învățătură, părintele a meditat asupra Evangheliei din Marcu 8, 34–38: „*Cine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie*”. Subliniind că luarea crucii nu este un gest simbolic, ci o angajare reală în jertfa iubirii, părintele a îndemnat credincioșii să trăiască Crucea nu ca pe o povară, ci ca pe o chemare la **împreună-pătimire cu Hristos, la asumarea vieții cu sens, curaj și încredere în Înviere**.

O tabără a întâlnirii cu Hristos cel Răstignit și Înviat

Tabăra spirituală de la San Antonio a fost o reală binecuvântare pentru toți cei care au participat. Îmbinând reflecția teologică profundă cu experiența liturgică, duhovnicească și culturală, evenimentul a oferit o ocazie de a redescoperi **Crucea ca loc al prezenței vii a lui Dumnezeu**, dar și ca chemare la o viață creștină autentică.

Într-o lume adesea tulburată și confuză, asemenea mărturii vin să reaprindă în inimile credincioșilor lumina adevărului: că Hristos, Domnul cel Răstignit, Se face tuturor „*așternut al picioarelor*”, ca noi să putem urca, prin Cruce, la slava cea negrăită a Învierii.

Celebrarea Duminicii Ortodoxiei în Chicago

PR. ȘTEFAN DRĂGOI

În seara zilei de 9 martie 2025, Biserica Grecească Buna Vestire din Chicago a devenit un centru al credinței vii și al unității ortodoxe. Credincioși din întreaga metropolă, împreună cu preoții și ierarhii lor, s-au adunat pentru a aduce cinstire sfintelor icoane și pentru a participa la o slujbă panortodoxă solemnă, marcată de profundă emoție, credință prin sărbătorirea biruinței Ortodoxiei. Această celebrare a amintit tuturor de sacrificiile mucenicilor care și-au dat viața pentru apărarea dreptei cinstiri a sfintelor icoane, consolidând legătura spirituală dintre trecut și prezent.

La această sărbătoare de obște au participat șapte ierarhi: Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nathanael, Mitropolitul grec de Chicago; Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nicolae, Mitropolitul Ortodox Român al celor două Americi; Înaltpreasfințitul Părinte Daniel, Arhiepiscop de

Chicago și Midwest pentru OCA; Preasfințitul Părinte Ioan Casian, Episcopul Ortodox Român al Canadei; Preasfințitul Părinte Vicar Timothy of Hexamilion al Mitropoliei Ortodoxe Grecești de Chicago; Preasfințitul Părinte Serafim de Kostajnica, Episcopul Vicar al Mitropoliei Sârbești pentru Midwestern America; și Preasfințitul Părinte Alexei, Episcop de Sitka și Alaska (OCA).

Peste 40 de preoți, veniți din diverse jurisdicții ortodoxe, au purtat sfintele icoane cu evlavie și emoție, mărturisind într-un singur glas crezul ortodox și reafirmând hotărârea celui de-al Șaptelea Sinod Ecumenic din anul 787:

„Precum Profeții au vestit, Apostolii au învățat, Biserica a primit, părinții (Bisericii) au dogmatizat, precum întreaga creștinătate a convenit, precum harul a strălucit, precum adevărul s-a arătat ... așa grăim, așa proclamăm: Aceasta este credința Apostolilor, aceasta este credința Părinților, aceasta este credința ortodocșilor.”

Cuvântul de învățătură a fost susținut de Preasfințitul Părinte Alexei, Episcop de Sitka și Alaska, care a subliniat că, pentru a fi și noi înșine triumfători, trebuie să cultivăm două virtuți de căpătâi pentru creștini: răbdarea și nădejdea. Răbdarea sfântă în toate încercările ce vin asupra noastră și nădejdea că Dumnezeu nu ne va lăsa să trecem singuri prin ele, ci ne va arăta biruitori.

Această slujbă a fost o mărturie profundă a unității și tăriei credinței ortodoxe, reamin-

tind tuturor jertfa sfinților și martirilor care au apărut adevărul Bisericii. Duminica Ortodoxiei sau Duminica biruinței Ortodoxiei sărbătorește triumful drepte credințe asupra iconoclasmului, dar și asupra tuturor ereziilor, comemorând evenimentele petrecute la Constantinopol pe 11 martie 843, când, printr-un sinod, a fost restabilit cultul sfințelor icoane și au fost ratificate hotărârile dogmatice ale celor șapte Sinoade Ecumenice.

În lumina candelabrelor ce împrăștiau o lumină caldă peste chipurile sfinților zugrăviți

pe icoane, credincioșii au trăit o comuniune profundă, simțind că, dincolo de timp și spațiu, sunt parte a aceleiași Biserici vii. Fiecare rugăciune rostită, fiecare icoană purtată cu evlavie a fost o mărturisire a credinței neclintite, o întărire a legăturii duhovnicești ce unește toți ortodocșii. Cu sufletele înălțate, participanții au părăsit catedrala cu bucurie și recunoștință, hotărâți să ducă mai departe moștenirea spirituală primită, în iubire, unitate și adevăr.

Biserica Ortodoxă Română „Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș” din Quito obține Personalitate Juridică

JUAN XAVIER

Între 22 și 27 februarie 2025, Părintele Vicar Daniel Ene a vizitat Quito, Ecuador, cu binecuvântarea IPS Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae, fiind în mijlocul comunității ortodoxe române de la Biserica „Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș”. Această vizită a marcat un moment istoric pentru Biserica Ortodoxă Română din Ecuador, deoarece biserica a obținut personalitate juridică, fiind recunoscută oficial ca biserică canonică ortodoxă de către autoritățile ecuadoriene cu numele **IGLESIA ORTODOXA RUMANA EN ECUADOR**.

Recunoașterea oficială a venit ca urmare a întâlnirii Părintelui Vicar Daniel Ene cu Secretarul de Stat pentru Culte, domnul Diego Humberto Escobar Castro, și cu doamna director Victoria Calderon. Discuțiile purtate au dus la un rezultat semnificativ

pentru comunitatea ortodoxă română din Ecuador, consolidându-i statutul legal și legitimând prezența sa în această țară. Acest pas reprezintă o realizare importantă pentru românii din Ecuador, dar și pentru toți ortodocșii din capitala Ecuadoriană.

Biserica „Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș” este **singura biserică ortodoxă canonică din Quito**, unde Sfânta Liturghie se săvârșește atât în limba română, cât și în limba spaniolă, oferind un loc de rugăciune și comuniune pentru întreaga comunitate ortodoxă din Ecuador.

Pe lângă activitățile liturgice, credincioșii au avut ocazia să participe sâmbătă la proiectul social *Alimentos de Amor*, organizat de voluntarii misiunii. Acest proiect a avut ca scop oferirea de hrană și sprijin celor aflați în

news

nevoie, subliniind astfel încă o dată angajamentul Bisericii Ortodoxe Române față de întreaga comunitate din Ecuador.

Duminică, 23 februarie, a avut loc Sfânta Liturghie săvârșită de părintele Vicar Daniel Ene la o capelă din sudul capitalei Quito, un moment de rugăciune și comuniune pentru credincioșii ortodocși din această zonă. Următoarea slujbă va avea loc duminica, 30 martie, și va fi oficiată de părintele Esteban Diaz din Colombia. De asemenea, se dorește ca, pentru sărbătoarea Floriilor și pentru Sfintele Paști, să avem un preot slujitor pentru a sprijini comunitatea în aceste momente

de mare însemnătate duhovnicească.

Prin obținerea personalității juridice, Biserica Ortodoxă Română „Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș” din Quito se întărește ca o instituție de referință, iar prin aceste realizări, continuă să își demonstreze grija și devotamentul față de românii din Ecuador și față de toți ortodocșii din capitala Ecuadoriană.

Fie ca acest nou capitol în viața bisericii să aducă binecuvântări și să întărească unitatea comunității ortodoxe!

Pastoral and Missionary Activities of the Romanian Orthodox Church "St. Siluan Athonite" in Concepción, Chile

The month of February, in the middle of the Chilean summer, was full of pastoral and missionary activities for the Romanian Orthodox Church "St. Siluan Athonite" in Concepción, Chile. Despite the intense heat and vacation period, Father Alex Aedo Vilugron

and Deacon Nicolas continued their pastoral mission with dedication, reaching out to the Orthodox communities in southern Chile. These activities took place in the cities of Lanco, Villarrica, Valdivia, Puerto Montt, and Puerto Varas, located about 500-700 km south of

Concepción, areas that host a small number of Orthodox families and friends of Orthodoxy.

Orthodoxy in Chile is a minority but active presence, and the Romanian Orthodox Church "St. Siluan Athonite" is considered one of the southernmost Orthodox presences in the world. This makes the Orthodox mission in this region both a challenge and a great blessing. Although the number of Orthodox believers is small, they form a close-knit community, and the presence of the Church in these isolated areas brings a real sense of hope and an opportunity for spiritual strengthening for many of them.

Among the activities carried out during this period were baptisms, the blessing of a clinic, Panikhida for the departed, visits to families, and the blessing of a newborn. Additionally, Father Alex Aedo Vilugron, with love and devotion, continues to bring the Holy Sacraments to a monk living in isolation in Patagonia, in an extremely remote area where access to the Church is nearly impossible. These missionary gestures are a clear example of dedication and sacrifice, a true act of witnessing the faith, highlighting the true missionary spirit of the Romanian Orthodox Church in Chile.

Moreover, the "St. Siluan Athonite" Church in Concepción is on the brink of a historic moment, as preparations for its consecration are underway. The community's hope is that this year, the Church will be blessed and consecrated, and in this regard, they eagerly await the visit of His Eminence Archbishop and Metropolitan Nicolae, who will come to perform the consecration service. This accomplishment will mark a new chapter in the history of the parish and will further strengthen the bond between the Orthodox community in southern Chile and the Romanian Orthodox Church.

While others might choose to spend their vacations in search of relaxation, the workers of the Romanian Orthodox Church in Chile

continue to carry on the mission of Orthodoxy, spreading the light of faith where it is needed. With each visit, each blessing, and every Divine Liturgy celebrated, Father Alex and Deacon Nicolas bring hope and communion to the lives of those in the Orthodox communities in southern Chile.

We thank God for the gift of this mission and for all those who have received the visits of the priests with love and gratitude. May this missionary activity continue to deepen the connection between the Orthodox communities in Chile and the Romanian Orthodox Church, thus strengthening the faith and traditions of Orthodoxy in this region of the world.

The Romanian Orthodox Church "St. Siluan Athonite" in Concepción is a beacon of light in southern Chile, spreading the love and teachings of Orthodoxy in a remote region, yet one full of devotion and hope.

PASTORAL LETTER AT THE FEAST OF THE LORD'S RESURRECTION 2025

† Ioan Casian
By the mercy of God

Bishop of the Romanian Orthodox Diocese
of Canada

“And the light shines in
the darkness, and the
darkness did not
comprehend it.”
(John 1:5)

*To our Beloved Clergy and Orthodox Christians,
peace and joy from Christ, the Risen Lord,
and from us, hierarchical blessing!*

**Most Reverend Fathers,
Beloved brothers and sisters,
Christ is risen!**

At the beginning of the Easter vigil, we hear the call: “*Come receive the light!*”[1] three times. This is the invitation addressed by the Church's clergy to the faithful, who await to light their candles from the unique torch of light that is Christ. Thus, in the middle of the night, a sea of light gradually spreads among those gathered at the Church to celebrate the resurrection of the Lord.

This call is accompanied by the singing of the troparion: “*Your resurrection, O Christ Savior, is praised by the angels in heaven, and us, on earth, make us worthy with pure hearts to glorify You.*”[2] From these liturgical texts, we understand that the Church, following the tradition inspired by both the Old and New Testaments, shows us that the angels in heaven represent our model of worshipers of God. They continually bring glory and praise to God, and we are called to follow their example in the same way on earth.

Thus, the central joy of the Easter night is the resurrection of Christ, the shout of joy of His victory over death. It is the proclamation of the victory of light over darkness, of purity and grace over passions and wickedness.

The event celebrated encompasses *the mystery hidden since eternity and unknown to angels*, revealed first through the incarnation of Christ. The Christ risen from the dead is the cornerstone and *pillar of light*[3] that illuminates the ages and generations, until the end of time. His resurrection permeates all creation and our lives, opening our minds to the perspective of redemption, renewal, and salvation.

Through the call “*Come receive the light!*”, we are invited to approach the true Light, Who is Christ the Lord, thereby following the heavenly model of angels. This means to fulfill the work entrusted by God, igniting not only the physical, material, outward light but also the inner light of our hearts, thoughts, and souls, in order to become the light of truth in the world. The light we are called to ignite is the light of the resurrection of Christ.

The community, strengthened by this call, continues by singing a few verses that clarify the miracle in which we participate: *"Let God arise and let His enemies be scattered, and let those who hate Him flee from before Him!"*[4] On the night of Easter, we live the event of the resurrection of Christ. The power of His Resurrection scatters the darkness of sin and death: *"As the smoke is dispersed, so let them be dispersed; as wax melts before the fire, so let the sinners perish at the presence of God but let the righteous be glad!"*[5]

The power of Christ's resurrection acts against sin and those who commit it. It is not against God's good creation and those who follow Him, but against those who hate Him and do what is unworthy. The hymn continues: *"This is the day which the Lord has made; let us rejoice and be glad in it!"*[6] The mystery of Christ's resurrection happened two thousand years ago, once and for all. And this blessed night has become the day that opened in the Church and through the Church the series of blessed nights experienced from then until today, in every Easter celebration. It is the experience of a continuous presence of the resurrection of Christ in our lives and in the lives of all generations, until the end of ages.

How do we experience the mystery of the Easter night in the Church?

Every Sunday, we experience the communion with Christ and His resurrection in the present time of our lives. Each Sunday is a day of Easter. In the Matins service, we read the Gospels of the Lord Christ's resurrection. The Sunday service is the time when, along with the disciples and the myrrh-bearing women, we find that the tomb is empty and that Christ has risen, as the angels testify.

This realization of the absence of Christ's material body from the tomb becomes the foundation and beginning of the understanding that Christ has truly risen. During the Matins, the community sings **Evlogitaria**. [7] Participation in this event opens the possibility of entering the mystery of mysteries – the

eternal Kingdom – lived anticipatorily but truly in the Divine Liturgy. This makes us be in perfect communion with God, through His grace, through the partaking of His Body and Blood, which brings us healing, strength, salvation, and eternal life.

The resurrection of Christ, celebrated on Easter night, represents the mystery of the light that is offered to us for renewal, transfiguration, and eternal life. Christ is the One who has illuminated, transfigured, and renewed our human nature. And Sunday is the endless day that carries us toward Kingdom of God.

How does the light of Christ become our light?

St. Simeon the New Theologian, a great mystic and seer of divine light, tells us in his hymns: *"Being the hidden Sun to all mortal nature, arise in Your own; You are seen by them, and in You arise those who were previously darkened, the squanderers, sinners, tax collectors, For, having repented, they become the children of Your divine light (John 12:36). / Light generates light, / thus they are also light, / children of God, as it is written (John 1:12), gods by grace."*[8]

Christ as God remains a mystery. He shines in an invisible way according to His divine nature, unreachable by human nature, being the luminous abyss of divine darkness, the source and providence of all. Out of love for our humanity, He reveals Himself in each of us who receives Him, to help us grow in Him as a fruitful branch bearing good fruit. It is a reciprocal movement between God and man. Although unseen and incomprehensible, God emerges in each of us, and man grows in God.

St. Simeon the New Theologian emphasizes that this growth has a necessary condition – repentance. Through repentance, we gain access to God's grace. If we do good works that spring from faith and participate in the uncreated energies of God, His light becomes our light. Thus, we become light ourselves.

What stops man from growing and becoming son of God?

St. Augustine says that *"foolish hearts cannot receive this light because they are burdened by sins they cannot see."*[9] He draws our attention to the fact that, because of sins, we might not see the light and believe it does not exist. This blindness, however, is a result of the presence of sin that darkens man's sight and life.

To become aware of this light, man needs to be cleansed from sin. Sin darkens the vision and makes the eye sightless. The light, which is the foundation of all, cannot be absent because without God, who is light, everything disappears. The existence and presence of God do not vanish, but sin prevents man from seeing it. Repentance, through humility and cleansing from sins, liberates our vision and helps us perceive the presence of God.

God's presence as light remains an ontological permanence. The blindness of sin, like that of Adam and Eve in paradise, causes man to lose the knowledge and awareness of the divine presence. Sin brings suffering, restlessness, and fear. But St. Isaac the Syrian reminds us not to lose hope: *"Let us not be disturbed when we are submerged in darkness (...). For this darkness is brought about by God's care for reasons known only to Him."*[10] It is essential to understand that even in the most difficult moments, God is present and accompanies us in our trials. This is the attitude that Christ had in His trials – remaining steadfast in the dark moments of His human life. The same unwavering testimony of faith is asked of us as well.

The call from the Easter night – *"Come receive the light!"* – and the hymn *"Christ is risen from the dead, trampling down death by death and granting life to those in the tombs!"* reminds us that all of man's hope is in the light of Christ's resurrection.

St. Gregory Nazianzen says: *"The light shines in the darkness in this life and in the human body, and is driven away by darkness*

but is not overcome by it."[11] Sin seems to darken the light, but it will not succeed in conquering it. By drawing near to God and to the light of His grace, we become light ourselves – burning torches amid the darkness of sin and evil in the world.

In what way does the resurrection of Christ change our lives?

The resurrection of Christ has a profound impact on our earthly lives. St. Priest and Confessor Dumitru Stăniloae states that the resurrection of Christ *"opens a content of existence from another plane, with the greatest efficiency over history. ... Christ rose because He overcame through His life the weaknesses of human nature with its effects ... to open access to a mode of existence surpassing a simple immanent repetition that leads nowhere, that does not lift it from the dominion of death."*[12]

The Lord's resurrection is not merely a personal event; it fundamentally changes the course of human life and the universe. This event comes with a fundamental novelty – a life that can be deified. The humanity of Christ, through the Church, becomes our humanity. Through His resurrection, our humanity is liberated from the cycle of death and regains the perspective of eternal life.

The risen body of Christ is not only an external proof of God's work but a source of divine life, power, and purity, maintaining us in our spiritual growth. Through Him, we are given the life-giving power and the transfiguring light of divine grace.

For the St. Dumitru Stăniloae, the human person is *"a spreader of light and a seeker and receiver of light. It spreads light and aspires to ever more light. The light received consciously from other persons and things is consciously spread to other persons."*[13]

The call to take light expresses the deep identity of man, who, being created in the image of God, is thirsty for divine light. The more light we receive, the more we are called to share with others.

How does this light manifest in the human person and in the concrete actions of life?

The answer to this question comes from St. Dumitru Stăniloae: *"He (the human person - n.t.) manifests communicativeness of light through word, through deed, through smile, through face, even through presence; and seeks light, especially through the hearing of ears and through the vision and reflection of the eyes. The meanings in the eyes make the whole face speak. The whole man is revealed as a dialogical and reflexive existence for this purpose. Both these properties show him to be light and an endless mystery."*[14]

Human beings have within them this dialogical and mysterious dimension that makes them similar to God. Man translates into his personal and communal life the dialogical intra-trinitarian dimension. Man is the image of God who moves toward likeness to Him. This dimension manifests itself in daily life through word and deed, through the virtues embodied in personal life and expressed in social relationships and daily concrete actions. In this way, the life of man becomes a reflection of the divine way of being, of God's goodness.

Beloved brothers and sisters in Christ,

We find ourselves in the *Commemorative Year of the Centenary of the Romanian Patriarchate* and in the *Commemorative Year of the Orthodox Romanian spiritual fathers*

and martyrs of the 20th century. We celebrate the recognition of the Romanian Orthodox Church as a Patriarchate, a journey marked by the generosity and sacrifices of our bishops, priests, monks, nuns, princes, and faithful.

The proclamation of the sixteen new spiritual fathers and confessors of faith from the 20th century reaffirms God's presence in every generation, even in times of persecution. They were torches in the darkness of those times, offering hope and faith to future generations. They stood as pillars giving light, like the Lord Christ, amid the darkness of our times.

Let us pray to Good Lord to grant us strength and growth in faith, for their prayers.

In these days of Resurrection, let us draw near to Christ, partaking of His gift, rejoicing in the life and salvation He brought in the Church. May the joy of Christ's resurrection transfigure the life of each one of us.

The grace of our Lord Jesus Christ be with your spirit. Amen." (Philemon 1, 25)

CHRIST IS RISEN!

Yours, with all good will and praying to Christ the Lord, the Risen One from the dead,

† IOAN CASIAN

Saint-Hubert/Montreal 2025

Notes

¹ *Resurrection Service*. EIBMO, Bucharest 2010

² *ibidem*

³ Exodus 14, 18-20

⁴ *Resurrection Service*

⁵ *ibidem*

⁶ *ibidem*

⁷ hymn chanted on Sundays, commemorating the Resurrection of Jesus

⁸ *Hymn 8 (Z. 4)* in Rev. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae. *Studies in Orthodox Dogmatic Theology*. Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova 1991, p. 352-353

⁹ *Tractates on the Gospel of John 1.19 in Ancient Christian Commentary on Scripture (New Testament IVa. John 1-10)*. Ed. InterVarsity Press, Downers Grove, Illinois, USA 2006, p. 26 (col. 1)

¹⁰ *Ascetical Homily 48 in Ancient Commentary ...* p. 26 (col. 2)

¹¹ *On the Holy Lights, Oration 39.2 in Ancient Commentary ...* p. 27 (col. 1)

¹² Rev. Prof. Dumitru Stăniloae. *Orthodox Dogmatic Theology (vol. 2/ III)*. EIBMBOR, Bucharest 2003, p. 170-171

¹³ Dumitru Stăniloae. *Jesus Christ – the light of the world and the deifier of man (Complete Works 6)*. Basilica Publishing House, Bucharest 2014, p. 167

¹⁴ *ibidem* p. 168

